ԹԻՒ 7702 24 ՕԳՈՍՏՈՍ 1911 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 6 Semptembre 1911 N. 7702 نومرو ۷۷۰۲ ۲۴ اغستوس ۱۳۲۷ چهارشنبه

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ - ԳԱԼԱԹԻԱ

آره‌ولك
ملی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری قره‌کین بویاجیان
درسعادت — غلطه
ابونه بدلی پوسته اجرتیله برابر ولایات ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Գաւառներու համար	100	54
Արտասահման »	35	20 Ֆր.

نسخه‌سی ۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ

آره‌ولك
AREVELK

Journal arménien
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
K. BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 بازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشر اولونور . تاریخ تأسیسی ۱۸۸۳

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԸ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻ

Կարճատեւ պայքար մը եղաւ՝ վերջապէս քոլերան յաղթանակը տարաւ։ Մեր նոր քաղաքապետը, որուն անխոնջ և եռանդուն ջանքերուն շնորհիւ քոլերան սկսած էր տեղի տալ, կը հրաժարի իր պաշտօնէն ու կը նահանջէ, չկրնալով դիմադրել Հագգը փաշա-Քոլերա նիզակակցութեան։

Մինչեւ վերջին վայրկեանը յոյս ունէինք որ — և ինչո՞ւ ունէինք այս յոյսը չեմ գիտեր, — նոր քաղաքապետին դէմ սկսուած յիմար պայքարը պիտի վերջանար բանականութեան յաղթանակովը, բայց հակառակը պատահեցաւ։ Վերջին վայրկեանին մեծ եպարքոս Հագգը փաշա կ'ըսէ մեզի.

— Ամէնքդ ալ սատկեցէ՛ք քոլերայէն, միայն թէ Նէնիքէօյի Թաղապետութեան նախագահ ծերակուտական Սաիտ Հալիմ փաշայի «խաթրը խօշ» ըլլայ....։

Ո՞վ է սակայն այդ Սաիտ Հալիմ կոչուած մարդը որուն կը զոհուի ամբողջ մայրաքաղաքիս բնակիչներուն կեանքը։ Ի՞նչ մեծագործութիւններ ըրած, հայրենիքի ի՞նչ անգնահատելի ծառայութիւն մատուցած է այդ Նէնիքէօյի Թաղապետութեան անծանօթ նախագահը։ Ո՛չ ոք գիտէ։

Իր անունը առաջին անգամ լսեցինք նոր քաղաքապետ Հիւսէյին Քեազիմ պէյի շնորհիւ, որ անոր անկարողութիւնը մատնանիշ ըրաւ։ Այդ մարդուն միակ արժանիքն է Թաղապետութեան անկարող նախագահ մը ըլլալ....։

Եւ ահա՛ այս մարդուն կը զոհուի Հիւսէյին Քեազիմ պէյի պէս ձեռներէց ու կորովի անհատականութիւն մը։ Եւ տակաւին մարդիկ կան որոնք միամտաբար կը կարծեն թէ լաւագոյն ռէժիմի մը տակ կ'ապրինք, թէ երեք տարիէ ի վեր բաներ մը փոխուած են Թուրքիոյ մէջ, թէ հանրային գործերը կարող ու կորովի անձերու յանձնելու փորձեր կ'ըլլան, եւն. եւն.։

Ափսո՛ս, ատոնք բոլոր գեղեցիկ երազներ են, իրականութենէ շա՜տ հեռու։

Ամբողջ բնակչութիւն մը ահա՛ կը զոհուի, մահասփիւռ սոսկալի համաճարակի մը գիրկը կը նետուի, միմիայն գոհացում տալու համար, անկարող ու ապիկար, մեծամիտ ու քինախնդիր փաշայի մը։

Հազիւ թէ նոր քաղաքապետը իր պաշտօնին գլուխը անցաւ, շնորհիւ իր ձեռք առած ազդու միջոցներուն, որոնց օրինակը մինչեւ այսօր չէր տեսնուած, համաճարակը նուազիլ, գրեթէ ոչնչանալ սկսաւ և անշուշտ մինչեւ այսօր անհետացած պիտի ըլլար, եթէ առաջին վայրկեանէն Թաղապետութիւններու յիմարական պայքարը չսկսէր Հիւսէյին Քեազիմ պէյի դէմ և անոր ամէն մէկ քայլափոխին խոչընդոտներ յարուցանելու ճիգեր չըլլային։

Եւ սակայն գոնէ Նախարարութեան պարտքն էր պաշտպանել իր քաղաքապետը, չտկարանալ այս ու այն հարուստ փաշայի քմահաճոյքներուն առջեւ, ժողովուրդին շահը պաշտպանել այդ անձնասէր ու սնամիտ հերիֆներուն դէմ և անոնց չափը ճանչցնել իրենց։

Մեծ Եպարքոս Հագգը փաշա փոխանակ այս ընթացքը բռնելու՝ կ'երթայ կը միանայ Սաիտ Հալիմ փաշաներու պէս վնասակար միքրոպներու հետ և անոնց միջոցաւ կ'ուզէ որ քոլերան հետզհետէ ճարակի Պոլսոյ ու գաւառներուն մէջ, մահ և յուսահատութիւն սփռելով ամէն կողմ։

Եթէ կ'ուզէին իրենց վրէժը լուծել այս գործօն ու խելացի քաղաքապետէն, գոնէ սպասէին որ համաճարակը անցնէր ու անկէ ետքը թող գոհացուէին իրենց անձնական գծուծ քինախնդրութիւնները։

Բայց ո՞վ կը մտածէ խեղճ ժողովուրդին վրայ։ Սաիտ Հալիմ փաշա հարուստ է, ծերակուտական է, Իթթիհատ վէ Թէրաքքիի անդամ է, ամէնէն առաջ անոր խաթրը խօշ ընելու է, ժողովուրդը թող սատկի քոլերայէն, ի՞նչ կ'ըլլայ։

Իրա՛ւ որ, չքնաղ երկրի մը մէջ կ'ապրինք։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԿՈՒՍԱԿՐՕՆՈՒԹԻ՞ՒՆ
ԹԷ
ԲԱԶՄԱԿՆՈՒԹԻՒՆ

Հայ ազգին մէջ տարօրինակ և գրեթէ անհասկնալի մտայնութիւն մը կայ, որ կարելի է ըսել թէ զինքը բնորոշող յատկանիշներէն ամէնէն նշանակալին է։

Այն է թէ մէկ կողմէն չափազանց ազատամիտ կը դաւանի ինքզինքը և միւս կողմէ բնաւ չի զգար կրօնական ծերացած կարգուսարքերու յարատեւելու կոյր թափ մը, նաեւ ծայրահեղ մոլեռանդութիւն արտայայտելէ։

Օտար մը եթէ ուշադրութեամբ չի հետեւի մեր ազգային կեանքի վերջին 5-600 տարիներու պատմութեան, վստահ կարելի է ըլլալ, որ բնաւ չպիտի կրնայ ըմբռնել այս ազատամիտ և միեւնոյն ժամանակ աւանդամոլ ազգին հոգեբանութիւնը։

Ամէնքնիս ալ գիտենք որ մեր կուսակրօն եկեղեցականները, հազուագիւտ բացառութենէ մը զատ ամէնքն ալ, ոչ թէ այս կամ այն պատճառաւ, այլ վերջնադարեան կիսաշխարհիկ բարքերէն և քիչ մըն ալ իրենց այլադաւան պաշտօնակիցներէն օրինակուած սկսած են գայթակղութիւններու հանդիսատես ըլլալ մեզի։ Հետզհետէ կը լսենք անոնց զանազան «հերոս»ութիւնները, ըլլայ վանքերու մէջ, թէ տուներու անկիւնները, և այս ամենուն հանդէպ ստիպուած ենք հակառակ ընթացք մը բռնել։ Կամ սաստիկ հակակրութիւն մը և անտարբերութիւն մը ցոյց կու տանք, որ սիսթէմաթիք հալածանքէ մը աւելի վտանգաւոր է ըստ իս ու կը ջանանք ամէն կերպով նսեմացնել զանոնք և կամ կը հանդուրժենք այս խայտառակութեանց միմիայն ի սէր աւանդապաշտութեան, որովհետեւ «հին հաւատացեալի հնաքերը տակաւին կը մնան մեր մէջ»։

Մեր նախորդներուն միջի աւանդ ձգած «քէօր ինատ»ին և կամ բարոյական ծուլութեան իբրեւ հաւատարիմ պահապաններ կը հաւատանք թէ փրկութեան առաջին դարերուն մէջ աշխարհէն զզուածներու կողմէ յղացուած ճգնաւորութեան կամ «կոյս ապրելու» գաղափարներ տակաւին մինչեւ այսօր, այս Ի. դարուն մէջ կարելի է կիրարկել։

Կ'ըսենք թէ մեր Եկեղեցին «լայնամիտ» «ազատամիտ» և «ժողովրդական» է, թէ կաթոլիկներու Պապին և Յունաց Պատրիարքին պէս անհերքելի կրօնաւորներ չունինք և չենք համարձակիր անգամ կուսակրօնութեան վերացման հարցը վիճաբանութեան դնել, թերեւս ամուսնալուծմանց և այլ խնդիրներու անկերպարան վիճակը։ Կը հանդուրժենք որ «աղօթին» կեանք մը ապրելու ստիպուած հոգեւորականներ առաջնորդեն մեր գործերուն, մինչեւ անգամ ուրիշ խեղճ եկեղեցականութիւն մը որ միայն «մէկ» օրինաւոր կին ունենալու յանցանքը գործած է, անոնց հլու հնազանդ գերին դառնայ ու ստիպուի ստէպ և անարգ [illegible] մը վերածուելու։

Ո՞ւր պէտք է երթայ սակայն։

Տակաւին ականջիս մէջ կը հնչէ անցեալ օր փողոցէն անցնող երկու երիտասարդներու փոխանակած դառն բայց իմաստալից խօսքերը, որոնք բաւական կը պատկերացնեն խնդիրը։ «Հայ ազգին մէջ երկու տեսակ կղեր կայ, մէկը «բազմակին», միւսը «միակին»։ Եթէ քահանայ ըլլամ, միայն մէկ պիտի կրնամ ունենալ, իսկ եթէ վարդապետ ըլլամ ազատ պիտի ըլլամ..., ուրեմն կը նախընտրեմ վարդապետ ըլլալ»։

Անշուշտ եթէ կարճամիտ մէկը ըլլար այս խօսքերը լսողը, կարելի է նախկին բամբասանքի օրերու վերաբերող փափաքներ, իսկ ես այդ փողոցային խօսքերուն մէջ ճշմարտութեան թելեր է որ կը գտնեմ։ «Կուսակրօն»ները, այլեւս «ապակրօն» են դարձեր։

Ժամանակին կարգ մը աշխարհէ զզուածներու կողմէ մէջտեղ դրուած միանձնակեցութիւն, ճգնութեան և կուսակրօնութեան սկզբունքները 1910ին «ընդհանուր կանոն» չեն կրնար ըլլալ։ Այժմէական հաշիւի մը պէս ճիշդ և անխուսափելի է աս։

Ի զուր կը փորձենք մեր Եկեղեցին «ազատամիտ» է «լայնախոհ» է պոռալ հանուր մարդկութեան երեսին։ Մեր դէպի ազատամտութիւն առած ամէն մէկ քայլին կղերամտութիւնը իր պոչը ցոյց կու տայ։

Ի՞նչ տեսակ ազատամիտ Եկեղեցի է այն Եկեղեցին որ կղերականութիւնը կը մարմնացնէ «կուսակրօնութեան պէս անկարելիութիւն» մը ընդգրկելով, որ ժողովուրդին հանդուրժել կու տայ կուսակրօն կղերին մշտատեւ գայթակղութիւնները։

Մինչ ազատամտութիւն է տեսնել աշխարհիս ամէնէն անշնորհք մարդը, որ ո և է օրինաւոր կամ ապօրէն միջոցաւ յաջողեր է վարդապետի սքեմ տանիլ վրան, կը բաւէ որ կուսակրօնութեան ուխտ ըրեր է։

Այո, այս սխալ հասկցուած ազատամտութիւնն է որ արդէն ապականած է և հետզհետէ ալ պիտի նեխեցնէ մեր ազգային եկեղեցին, եթէ սակայն կատարեալ և ճշմարիտ կրթութիւն առնողները հասարակութեամբ չշտապեն փարատելու այս «փտած» կազմակերպութիւնը մեր Եկեղեցւոյն և յառաջ բերելու նոր, առողջ և իրաւամբ ազատամիտ ուղղութիւն մը։

«Եկեղեցականները պէտք է օրինաւորապէս ամուսնանան», հակառակ պարագային մենք պէտք չունինք անոնց։ Այս է բացարձակ ճշմարտութիւնը։

ԱՐՄԵՆԱԿ ՀԱՅԿՈՒՆԻ

ԻՏԱԼԻՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ԴԻՏՈՒՄԸ
ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼԻՍՈՅ ՄԱՍԻՆ

Ժամանակէ մը ի վեր Իտալիա մեծ խնդիրներ կը յուզէ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մէջ և վէճեր կ'ունենայ տեղական իշխանութեան հետ։ Իր այդ վարմունքէն այնպէս կ'երեւի թէ բան մը ունի լեզուին տակ, բայց չհամարձակիր յայտնի ըսել։ Սակայն օսմ. կառավարութեան Ափրիկեան Տրիպոլիսը ամրացնելու մասին առած որոշումը կը ցուցնէ թէ մեր պաշտօնական շրջանակներուն մէջ հասկցուած է Իտալիոյ ներքին դիտումը այդ նահանգին նկատմամբ։ Եւ մենք կառավարութիւնը շնորհաւորել կը փութանք իր թափանցողականութեանը և նախապատրաստութեան աչալրջութեանը համար։

غرب طرابلس حقنده ایتالیانك وضعیتی

ایتالیا برخیلی زماندنبرو غرب طرابلس‌ده، برطاقم مسئله‌لر چیقاروب، حکومت محلیه ایله منازعه‌لر ایتمکده‌در .

ایتالیانك شو حرکتندن فکرنده برشیلر بولندیغی وفقط سویله‌مکه جسارت ایده‌مه‌دیکی آكلاشیلور .

لکن حکومت عثمانیه‌نك طرابلس غربی ترصین ایتمك اوزره ویردیکی قراری متعاقب، دوائر رسمیه‌ده ایتالیانك بوایالت حقنده پرورده ایتدیکی مقصد خفی آكلاشلمشدر .

بز حکومتك بویله فراست واویانقلق ایله حرکت ایدوب، اولندن حاضرلانماسنی تبریکه مسارعت ایلرز .

ایتالیا نظریاتده کندینه، ماضیده عالمه منتشر رومه دولتی مقامنی ویریور ایسه‌ده عملیاتده کندی بیلدیکی کبی دکلدر .

چونکه نه قدر ادعاجی وفضول اولسه بر کون، سابق رومه‌لیلردن تسخیر ایدلمش روسیه‌دن وآلمانیادن ماعدا بتون آوروپایی ضبط ایده‌جکنی امید ایده‌میز .

ایتالیانك تا قارشوسنده، طرابلس غربك سواحلنده بولنان ممالك ایچون ایتالیالیلر پك سریع التأثر بر وضعیتده بولنیورلر .

آفریقا ساحللرنده بولنان بو ممالك رومه حکومتنك ایالتلرندن معدود ایدی .

رومه‌لیلر آفریقانك بو ممالکنی ضبط وتسخیر ایتمك اوزره دنیانك اك جسیم محاربه‌لرندن برینی اجرا ایدوب برلیلرله یوز سنه قدر بوغوشدقدن صکره، رومه‌لیلره قارشی طوران وشهرتی عالمگیر بر سردار اولان آننیبالك مساعی ومهارتی ایله رومه‌لیلرك مغلوب اولمه‌لرینه رمق قالمشدی .

ایتالیاده ماضی‌نك بوکبی احوالنی نظر اعتباره آله‌رق، غرب طرابلسك بعض ممالکی بر کون ینه رومه‌نك تحت اداره‌سنه کیره‌جکی ظننده ایدی .

ایتالیا بو ظننده ایکن تونسك فرانسه طرفندن تسخیرینی کوردیکنده زیاده‌سیله دلگیر وجریحه‌دار اولوب آلمش اولدیغی بو جریحه‌نك آجیسندن وحرصندن فرانسه‌دن کوردیکی بتون ایلکلری فراموش ایده‌رك، بیزمارقك قورموش اولدیغی دوزاغه دوشدی . یعنی آلمانیا وآوستریا، مجارستان اتفاقه داخل اولوب اتفاق مثلث وجوده کلدی .

روایته نظراً بیزمارق تونسی فرانسزلرك ضبط وتسخیر ایتمه‌لرینه مساعده ویرمه‌سی، رومه‌نك فرانسه‌یه حدتلنه‌رك، اوندن اوزاقلاشوب، آلمانیایه تقرب ایتمه‌سی ایمش، نصلکه اوتوز سنه‌دنبری ایتالیا ده بو وضعیتده بولنیور .

تونس حقنده پرورده ایتدیکی آمال رفع وامحا ایدیله‌لی ایتالیا کوزینی غرب طرابلسه چویروب، یکی برمانوره‌یه کلمك وبر کون تونسه اولدیغی کبی غرب طرابلس دخی براجنبی حکومت النه کچه‌رك، کندینی برامر واقع قارشوسنده بولنماسی ایچون غایتله احتیاطلی حرکت ایتمکده‌در .

ایتالیا بو غایه‌یی الده ایتمك اوزره، اولا، طرابلس غربك دائما حکومت عثمانیه‌نك یداداره‌سنده بولنمه‌سی، وثانیاً اگر حکومت عثمانیه‌نك تحت اداره‌سندن چیقمق اوزره بروسیله حصوله کله‌جك اولور ایسه، طرابلس غربه کندیسی مالك اولمه‌سنه دائر برسیاست تعقیب ایتمکده ایدی .

برنجی آرزوسی نه قدر شایان مدح وثنا ایسه ایکنجی دخی ایتالیا ایچون اومرتبه حقلی برسیاستدر .

رومه‌نك بوسیاستی شاید بر آرزو حالنده قالمش اولسه ایدی هیچ کیمسه‌نك بوکا برشیء سویله‌مکه حقی یوقدی .

فقط تأسف ایدیله‌جك جهت ایتالیانك برنجی آرزوسندن زیاده ایکنجی املنی حیز حصوله ایصال ایتمك اوزره بذل مساعی ایلمسیدر . وبو سببله دائما منازعه‌لر ومسئله‌لر ایجاد ایده‌رك، طرابلس غربده مأمورین عثمانیه ایله اختلافلرده بولندیغی کبی حکومت مرکزیه ایله دخی منازعه‌لر وجوده کتیرمکده‌در .

بونك سببی‌ده، فرانسه‌نك فاس وآلمانیانك بوکا مقابل فرانسه‌دن برطاقم ممالك طلب ایتمسی ایله، ایتالیا آفریقاده توسیع نفوذ ایتمه‌نك وقتی حلول ایتدیکنی ظن ایتمکده‌در .

بتون بومعاملات آفریقا سواحلنده جریان ایتدیکی جهتله، ایتالیا سیاسیونی طرابلسی دخی مقابله ایدیله‌بیله‌جك محللرك دائره‌سنه آلدیره‌رق کندیلرینه نافع برنتیجه الده ایتمك فکرینه ذاهب اولیورلر .

یالکز ایتالیانك ذکاوتلی سیاسیونی غرب طرابلس صاحبنك آفریقا مقابله‌لریله، اخذو اعطالریله هیچ برعلاقه‌سی اولمادیغی وبناءً علیه کیمك نه ویروب، کیمك نه آلدیغندن خبردار اولمغه هیچ لزومی اولمادیغندن بوسببله طرابلسك دخی بومسئله‌یه قاریشه‌مایه‌جغنی وقاریشمه‌سی هیچ برصورتله قابل اولامایه‌جغنی اونودیورلر .

ایتالیانك بومقصدی آكلاشلدیغی جهتله حکومتمز طرفندن بومقصدك اوکنی آلمق اوزره، دوراندیشانه حرکت ایدلمشدر .

حکومتمزك بوحرکتیله ایتالیا سیاسیونی نومید اوله‌رق، فرانسه‌نك فاسه صاحب اولمسی ویاخود تحت اداره‌سنه آلماسیله آلمانلرك فرانسزلردن بوکا مقابل برشیلر طلب ایتمه‌سی ایله ترکیانك، ایتالیایه بورجلو اولمسی هیچ برصورتله قابل تجویز کوریله‌مز .

ایتالیا اگر کندینه کووه‌نه بیلیر ایسه آلمانیا کبی فرانسه‌نك یقاسندن طوتوب، اوندن برمقابله ایسته‌یه‌بیلیر، فقط بزدن برشیء بکلمکه ویاخود مأمول ایتمکه هیچ حق وصلاحیتی یوقدر .

بناءً علیه ایتالیا فکرنده صاقلامش اولدیغی بوندن صکره دخی اورته‌یه چیقارمیوب دائما طرابلس غربك عثمانلیلرك النده بولنمه‌سنی آرزو ایتسون، وشاید عثمانلیلر اداره‌سندن آیریله‌جغی برزمان، کندی النه کچسون .

ایتالیا، بو احتمالك حصولپذیر اولمسنی الی الابد بکله‌یه‌بیلور .

---

(۱۲۳)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

ایکنجی قسم :

قهرمان تورك خانمی

اون برنجی فصل

زهرلی قما

شوکتمآب افندمز صالحه خانمك برصاچنه بیله کیمسه‌نك طوقانمه‌ماسنی واستراحتنه اعتنا ایدلمه‌سنی امر ایتمشدر . عکسی تقدیرده کیم اولور ایسه اولسون تجزیه ایدیله‌جکدر .

سودانلی هیچ برحرکت ایتمه‌رك بوسوزلری دیکله‌مکده ایدی . صوك سوزلری ایشتدیکنده زیاده‌سیله خوف ودهشته دوچار اوله‌رق، کریسی کری‌یه کیتدی وآچیق قالمش اولان قپودن نهان اولدی .

عزت پاشانك باغیره‌رق سویله‌مه‌سی، صالحه خانم طرفندن تماماً ایشیدلمسی ایچون اولدیغی پك واضح صورتده آكلاشیلور ایدی. فقط صالحه خانم هیچ برعلامت زندکی کوسترمیه‌رك، اطرافنده نه‌لر اولدیغندن خبردار اولمایوب ظن ایدرسکزکه اویویور ایدی .

عزت پاشا صالحه خانمه یاقلاشه‌رق :

— بوزواللی ! قادین بایلمش دیدی .

نجیب ملحمه پاشا برآز اول ینه بایلدیغی وعقلنی باشنه کتیردکلرینی درمیان ایتدی .

عزت صالحه خانمك النه تماس ایتدیکنده، خانم کوزلرینی آچوب :

— خایر بایلمامشم ، کوزلریمی قپادم اوینادیغکز درامی کورمیه‌یم دیه وقابل اولسه سوزلریکزی‌ده ایشتمه‌مك اوزره قولاقلریمی‌ده قپایه‌جغم .

عزت پاشا یواش ونوازشکار برسسله :

— فقط خانم افندی، بزه قارشی نه‌ایچون بویله غرضکار بروضعیت آلیورسکز ؟ شوکتمآب افندمزك سزه قارشی نه‌قدر مرحمتله عالیجنابانه حرکت ایتدیکنی کورمیورمیسکز ؟. هانکی حکمدار کندینه قارشی ایراث مضرت ایدنلرله بوقدر مسامحه‌کارانه وصبرله طاورانیر...

اکر سزی اشکنجه‌لره دوچار ایتدیلر ایسه بوشوکتمآب افندمزك اراده‌سنه کلیاً مخالفدر . وبونك دلیلی ایسه استراحتکزی تأمین ایتمك اوزره بنی بورایه کوندرمسیدر .... ایواه ! که بر آز کج قالدم یوقسه بوقدرده اذیت چکمه‌یه‌جك ایدیکز .

سزه بوکیجه اولان غدرلر، واشکنجه‌لر شوکتمآب افندمزك اراده‌سنه مخالف اولدیغندن، اولان شیلر ایچون عفو ایتمه‌کزی رجا ایدرم.

عزت پاشا بوسوزلردن صوکره نجیب پاشایه خطاب ایده‌رك :

— سویله‌یکز پاشا افندی، بواشکنجه‌لر شوکتمآب افندمزك امریله‌می اجرا اولندی ؟

نجیب پاشا وضعیتك ماهیت حقیقیه‌سنی ایوجه آكلامش اولدیغندن :

— خایر ! دیدی .

عزت پاشا سوزینه دوام ایده‌رك :

عجبا شوکتمآب افندمز بوشکل استنطاقك اجرا ایدلمه‌سنی قابل تجویز کورمشمیدر ؟

نجیب پاشا جواباً :

— خایر !

عزت پاشا صالحه خانمه خطاباً :

— خانم افندی کوریورمیسکزکه اولان شیلر بتون برسوء تفهم نتیجه‌سی اولدیغندن، بردها تکرار ایدلمه‌یه‌جکدر .

بوسوزلرك عمومنه برجواب اولمق اوزره، صالحه خانم، بایغین برسس ایله :

— هپسکزده آلچق حریفلرسکز ،

دیدی .

ایکی پاشالر بوحقارت اوکنده بر آن خشم وغضبه کله‌رك، کوزلرنده، نه‌درجه حرصلانمش اولدقلرینی کوسترن علائم کورنمکه باشلادی ایسه‌ده، کندیلرینی ضبط ایدوب، عزت پاشا کمافی السابق نزاکتلی ونوازشکار سسی ایله :

— خانم افندی سزی غایتله هیجانلی برحالده کوریورم، معروض اولدیغکز بوقدر اذیتلردن صوکره بویله اولمسی طبیعیدر . فقط استراحت ایدر ایسه‌کز وقایعی وشخصلری... دها زیاده سکونتله کوروب آکلایه‌جقسکز .

عزت پاشا بوسوزلردن صوکره، نجیب پاشایه خطاباً :

— نجیب پاشا، خدمتجیلری چاغیریکزده خانمی اوطه‌لرینه کوتورسونلر ، شوکتمآب افندمزك طبیب خصوصیسنه‌ده خبر کوندریکزکه، کلوب لازم کلن تداوی‌یی اجرا ایتسون .

نجیب، بو امرلری اجرا ایتمك اوزره، ماصه یاننده اوطوروب، بردنبره کوزلری اوکنده حصوله کلن بوعجائب منظره‌یی سیر ایتمکده اولان، مأموره امر ویردی. صوکره ایکی پاشالر صالحه خانمك یاننه کله‌رك، زیاده‌سیله بر نزاکتله اللرینی، ایاقلرینی سوکمکه باشلادیلر .

صالحه خانم باغلرندن آزاده اولدیغی کبی اویوشمش اعضالری ووجودی اوزرنده آغریلر طویه‌رق، و اونلرك تأثیر الیمنه تحمل ایده‌میوب، آجی برسس ایله طویمش اولدیغی داخلی آغریلری اظهار ایتدی . فقط بوآدملر مواجهه‌سنده، قابلیتسزلك علامتلری کوسترمه‌مك اوزره، کندینی فوق العاده برقوت وقدرت ایله طوتوب، حس ایتدیکی آغریلره تحمل ایده‌رك سس چیقارمدی .

برقاچ دقیقه صوکره خدمتکارلر ، کندینی اوطه‌سنه کوتورمك اوزره کلدکلرنده صالحه خانم قوتنه امین اوله‌رق، آیاغه قالقمق ایسته‌دی ایسه‌ده ، مجالسز برحال ایله صندالیه اوزرینه، «خایر یورویه‌میه‌جکم » دیه‌رك دوشدی .

(مابعدی یارین صباح)

استخراجا طبعی ممنوعدر

Իտալիա որ նախկին հռոմէական տիեզերածաւալ պետութեան յաջորդ կը համարի ինքզինքը եթէ ոչ գործնականօրէն, (զի որչափ յաւակնոտ ըլլայ, չյուսար նուաճել օր մը բոլոր Եւրոպան բացի Գերմանիայէն և Ռուսիայէն, ինչպէս առաջ նուաճած էր նախկին Հռոմայեցիները), վերին աստիճանի դիւրազգած է իր դիմաց ինող Ափրիկեան ծովեզերեայ երկիրներու մասին, այսինքն Ափրիկեան Տրիպոլսոյ և Թունուզի, որոնք Կիւրինէ և Կարգեղոն անուններով նահանգներ էին հռոմէական պետութեան մէջ։ Ասոնցմէ մանաւանդ վերջինին նուաճմանը համար Հռոմայեցիք աշխարհի ամենէն ահեղ պատերազմները մղած էին նախկին Կարգեղոնացւոց դէմ աւելի քան 100 տարի, և վերջնական յաջողութիւնը ձեռք բերելէ առաջ՝ մազ մնացած էր որ իրենք վերջնապէս փճանային Կարգեղոնի տիեզերահռչակ մէկ զօրավարին, մեծահամբաւ Աննիբալին ձեռքովը։ Հետեւաբար նոր Իտալիան ալ այնպէս կը կարծէր թէ օր մը չէ օր մը նախկին Կարգեղոնը վերստին Հռոմայ լուծին տակ պիտի մտնէր։ Բայց երբ Ֆրանսա կանխեց գրաւել զայն (Թունուզը), Իտալիա այնչափ վշտացաւ ու խոցուեցաւ որ սրտին ցաւէն և բարկութենէն մոռցաւ իր բարերար ու վերստեղծիչ Ֆրանսան և գնաց ինկաւ Պիզմարքի լարած ծուղակը ու միացաւ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դաշնակցութեանը որ վերածուեցաւ այդպէսով Երրեակ Զինակցութեան։ Կ'ըսուի թէ Պիզմարք անոր համար թողարեց Ֆրանսան գրաւել Աննիբալի հայրենիքը (Կարգեղոն=Թունուզը), որպէսզի Սկիպիոնի հայրենիքը (Հռոմ) զայրանալով միանգամ ընդ միշտ հեռանայ Ֆրանսայէն ու վերջնապէս Գերմանիոյ գիրկն իյնայ, ինչպէս որ ինկած մնացեր է աւելի քան 30 տարիներէ ի վեր։

Թունուզի մասին տածած բոլոր երազները յօդս ցնդելէն ետքը՝ Իտալիա աչքը դարձուցած է Տրիպոլսոյ վրայ, և Արգոսեան աչքով կը դիտէ թէ մի գուցէ նոր խաղի մըն ալ գայ և զայն եւս եւրոպական ուրիշ ազգի մը ձեռք անցած տեսնելու անախորժ մը առջեւ գտնուի օրին մէկը յանկարծ, ինչպէս եղաւ Թունուզի մասին։ Ուստի իր մտահոգութիւն քաղաքականութիւնն եղած է այնուհետեւ աշխատիլ որ 1. Տրիպոլիս օսմ. կայսրութեան ձեռքը մնայ, 2. եթէ երբեք օր մը անոր ձեռքէն ելլելու պարագան ներկայանայ, իրեն ձեռքն անցնի, և ոչ ուրիշին։

Առաջին փափագը որչափ գովելի, երկրորդն ալ այնչափ իրաւացի է Իտալիոյ համար։ Բայց եթէ Հռոմի քաղաքականութիւնը սահմանափակուէր միայն փափագը փափագ պահելու վիճակին մէջ, ոչ ոք առարկութիւն կրնար ընել իրեն։ Սակայն դէշն այն է որ ժամանակէ մը ի վեր կը հետապնդէ առաջինէն աւելի երկրորդ փափագին իրականացմանը, և այդ է պատճառ որ գրեթէ միշտ միջադէպեր կը յարուցանէ, խնդիրներ կը ստեղծէ Տրիպոլսոյ օսմանեան իշխանութեանց հետ, և մինչեւ իսկ կեդրոնական կառավարութեան հետ։ Ասոր ալ պատճառը այն է որ կը կարծէ թէ ժամանակը եկած է Ափրիկէի մէջ ընդարձակում մը ձեռք բերելու, առիթ բռնելով Ֆրանսայի Մարոքը իր թեւարկութեան տակ առնելը և Գերմանիոյ փոխարինութիւնը պահանջելը Ֆրանսայէն այդ պատճառով։ Եւ որովհետեւ բոլոր այս իրադարձութիւնները Ափրիկեան ցամաքին վրայ տեղի կ'ունենան, Հռոմի դիւանագէտներն ալ կը կարծեն թէ Տրիպոլիսն ալ կրնան փոխարինութեանց ենթակայ վայրերու շրջանակին մէջ անցունել և ի նպաստ իրենց կարգադրութեան մը ենթարկել զայն։ Միայն թէ բան մը կայ զոր կը մոռնան այդ իմաստուն քաղաքագէտները, և այդ բանը աս է որ Տրիպոլսոյ տէրը որ և է գործ չունի Ափրիկեան փոխարինութեանց սակարկութիւններուն և առուտուրին մէջ, հետեւաբար որ և է կերպով պարտաւոր չէ գիտնալ թէ ով ինչ կուտայ միւսին և ինչ կ'առնէ փոխարէն, որպէս զի իր Տրիպոլսոյ կալուածն ալ խնդրոյ նիւթ դառնայ։

Բայց որովհետեւ ուղղակի կամ անուղղակի յայտնի եղած է Իտալիոյ ներքին դիտումը, նախազգուշութիւն ձեռք առնել յարմար դատուած է մեր կառավարութեան կողմէ գովելի հեռատեսութեամբ, որով աւելորդ յաւակնութիւն տածող իտալացի դիւանագէտները կրնան շուտով յուսախաբ ըլլալ և համոզուիլ թէ Ֆրանսա կրնայ անդին Մարոքի տէր դառնալ կամ իր գերիշխանութեան տակ առնել զայն. նոյնպէս Գերմանիա ազատ է ասոր փոխարէն ուզածը պահանջել Ֆրանսայէն և շատ կամ քիչ բան մը առնել անկէ, սակայն Թուրքիա բնաւ պարտաւոր չէ ատոնց համար իբրեւ հատուցում որ և է վճարում ընել Իտալիոյ, որ եթէ քաջ է, թող համարձակի Գերմանիոյ նման Ֆրանսայի օձիքը բռնել և անկէ փոխարինութիւն պահանջել Մարոքը կլլելուն համար, և քանի որ զայն չկրնար ընել, մեզմէ ալ որ և է բան սպասելու կամ յուսալու իրաւունք չունի։ Հետեւաբար մինչեւ հիմա լեզուին տակ պահածը թող նորէն պահէ զգուշութեամբ, փափագելով միշտ որ Տրիպոլիսը Օսմանցւոց ձեռքը մնայ և եթէ օր մը անոնց ձեռքէն պիտի ելլէ, իրեն ձեռքը անցնի և ոչ ուրիշին։ Իտալիա յաւիտեան կրնայ սպասել այդ երկրորդ պատահականութեանը, ինչպէս Հրեաները՝ Մեսիայի երկրորդ գալստեանը։

ՄԱՐԿՈՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՔՈԼԵՐԱՆ

Քոլերան աւելի մեծ աւեր կը գործէ գաւառներուն մէջ։ Օրական յիսուն դէպք կը պատահի Պրուսայի մէջ, մեծ մասը մահացու։ Նիւթական միջոց ունեցողները քաղաքէն կը հեռանան ու Պրուսայի շրջակաները կը հաստատուին։ Այսպէս ամբողջ Խիւտավէնտիկեարի նահանգը քոլերայով կը վարակուի։ Այդ նահանգին մէջ գիւղեր կան, ուր ո և է թաղապետական կազմակերպութիւն գոյութիւն չունի։ Իբր կառավարական պաշտօնեայ, հարկահաւաքը կը ներկայանայ որոշ ատեններու մէջ։ Գիւղացիները ո և է առողջական գաղափար չունին առողջապահութեան վրայ, ու համաճարակը մարդկային կեանքեր կը հնձէ անարգել։ Գիւղացիները առողջապահական բժիշկ Մուզաֆֆէր պէյի մօտ երթալով ըսած են թէ նոր հիւանդութիւն մը երեւան եկած է։ Այս հիւանդութենէն բռնուողները շուտով կը մեռնէին և անոնց դիակները խոկոյն կը սեւնային։ Սակայն գիւղացիները կը լուային մեռեալներուն դիակները և կրօնական արարողութիւններով կը թաղէին։ Շատ չանցած, ուրիշ անձեր քոլերայէ կը բռնուէին։ Այս պայմաններուն մէջ՝ բնաւ զարմանալի չէ որ քոլերան հետզհետէ կը սաստկանայ։ Տքթ. Մուզաֆֆէր պէյ կ'ըսէ թէ քիչ ատենէն հարկահաւաքները իրենց առջեւ պիտի գտնեն չթաղուած դիակներ միայն։ Մէկ բժիշկը ի՞նչ կրնայ ընել բազմաթիւ գիւղերու համար, ուր հականեխիչ գործիներ ալ չկան։ Մանասթըրի և Սկիւտրիի նահանգներուն մէջ ալ քոլերան կը տարածուի։

⁂ Առողջապահական խորհուրդին որոշումով, Թուզլա գիւղը քոլերայէ վարակուած կը յայտարարուի։

⁂ Քաղաքապետութեան խնդրանքին վրայ, 150 անկողիննոց հիւանդանոց մը պիտի շինուի քոլերայէ վարակեալներուն համար։ Այդ նպատակաւ 5000 ոսկի յատկացուած է Քաղաքապետութեան կողմէ ուզուած 100000 ոսկիի վարկէն։ Գալով, 100000 ոսկիի վարկին, ձեռնհաս պաշտօնատար օրինական արտօնութիւն մը կը պատրաստէ, որ Նախարարաց Խորհուրդին հաւանութեան պիտի ենթարկուի։

⁂ Առջի օրուան դէպքերը սա թաղերուն մէջ պատահած են. Պէօյիւքտէրէ՝ 5. Պալաթ՝ 6, Գասըմ Փաշա՝ 3, Էյուպ՝ 3, Արնավուտքէօյ՝ 4, Ճէրրահ Փաշայի հիւանդանոցը՝ 4, Գատըքէօյ՝ 2, Եէնիչէհիր՝ 1, Ֆէնէր՝ 1, Սկիւտար՝ 1, Պաղչէքէօյ՝ 1, Ֆաթիհ՝ 1, Մէվլէվիհանէ Գաբուսի՝ 1, Այա-Սօֆիա՝ 1, Սիլահտար-Աղա՝ 1, Պէպէք՝ 1. Վարակեալներուն 14ը Թուրք, 14ը Յոյն, 6ը Հրեայ և 2ը Հայ են։ Մինչեւ հիմա 1542 հոգի վարակուած և 837 հոգի մեռած են։ Համաճարակը 94 օրէ ի վեր կը տիրէ և օրական 16 դէպք պատահած է միջին հաշուով։

⁂ Քաղաքային քննիչ Հայտար պէյ և տոքթ. Արիսթիտի փաշա Ջօֆօ, որոնք Իզմիր ղրկուած էին քոլերային դէմ պայքարելու համար, հեռագրական հրաման ստացած են իրենց ճամբուն վրայ գտնուած քաղաքները այցելելու և համաճարակին դէմ առողջապահիկ միջոցներ ձեռք առնելու համար։

⁂ Քաղաքապետութեան մէկ զեկոյցին համաձայն, փորձառութեամբ հաստատուած է որ քոլերայի ամէն յաջն կարելի է մնայինչ ընել տեղւոյն վրայ, պայմանաւ որ հոն գտնուողները ուրիշ տեղ երթալով չտարածեն հիւանդութեան միքրոպը։ Այն ատեն կը դժուարանայ համաճարակին դէմ մղուած պայքարը։

⁂ Առջի օր Շիրքէթի 39 թիւ շոգենաւին մէջ կասկածելի դէպք մը պատահեցաւ։ Ուղեւոր մը սկսաւ փսխել ու ամենքը իրար անցան։ Ներկայ բժիշկ մը յայտարարեց թէ քոլերայէ բռնուած չէր այդ մարդը։ Ասոր վրայ, շոգենաւը Գուզկունճուգի նաւամատոյցը հանդիպելով նոր ուղեւորներ առաւ։ Բայց շոգենաւը կամուրջ հասնելուն՝ թող չտրուեցաւ որ հանդիպի։ Հիւանդը նորէն քննուեցաւ և հասկցուելով որ քոլերա չէր ան, ուղեւորները թոյլատրուեցան դուրս ելլելու։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԱՐԱՏԱՂ

Մալիսօրներու խնդիրը կարգադրուելէն ի վեր, Գարատաղցիները շատ մը յարձակումներ ըրած են օսմ. սահմանագլխին վրայ։ Թուրք թերթերը այդ յարձակումներուն մէկ ցանկը կը հրատարակեն, որ բաւական երկար է։ Բ. Դուռը Ջէթինէէի օսմ. դեսպանին միջոցաւ դիտողութիւններ ըրած էր այդ մասին, պահանջելով որ վերջ մը տրուի միջադէպերուն։ Սակայն առջի օր Գարատաղի գործակատարը եպարքոսին հետ ունեցած տեսակցութեան մէջ գանգատեցաւ որ օսմ. զինուորները Գարատաղի զինուորներուն վրայ յարձակում կը գործեն։ Վարչապետը պատասխանեց թէ Գարատաղցիները միշտ նախայարձակ կ'ըլլան և թէ նոր յարձակում մըն ալ ըրած են։ Ուստի գործակատարէն խնդրեց որ այդպէս տեղեկագրէ Ջէթինէէի կառավարութեան, ամէն թիւրիմացութեան առաջքն առնելու համար։

ԱԶԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄՆԵՐԸ

Ադանայի և շրջականերու Յոյները ժողով գումարելով կառավարութեան հեռագրած են թէ պէտք է պահուին ազգային և կրօնական առանձնաշնորհումները։ Այդ հեռագրին մէկ պատճէնն ալ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը ղրկուած է։

⁂ Յոյն թերթ մը կը հերքէ սա լուրը թէ Ֆէնէրի Պատրիարքարանին և Էկզարքարանին միջեւ յարաբերութիւնները խզուած ըլլան կառավարութեան հետ առկախ մնացած խնդիրներու կարգադրութեան մասին։

ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ

Անցեալ ուրբաթ գիշեր Իզմիրի մէջ սա միջադէպը պատահած է։ Տանտիկին մը սինէմաթօկրաֆի թատրոնի մը անօրէն իտալահպատակ Գ. Մօնէթարիի մօտ երթալով կը յայտարարէ թէ թատրոնը պիտի փակէր, եթէ մօթէօրին աղմուկը չդադրէր։ Գ. Մօնէթարի դիտել կուտայ որ աղմուկը պիտի դադրէր՝ մօթէօրը տաքնալուն պէս, և թէ չէր կարելի թատրոնը փակել առանց իտալական հիւպատոսին ներկայութեան։ Տանտիկինը Այվալըքի պահակազօրքին պատկանող սպայի մը կը դիմէ, որ այդ միջոցին փողոցէն կ'անցնէր, անոր միջամտութիւնը խնդրելու համար։ Հազարապետը թատրոն երթալով կը պահանջէ որ գոցուի ան։ Թատրոնին անօրէնը իտալական դրօշը կը պարզէ մօթէօրին վրայ և ուրիշ դրօշ մըն ալ թատրոնին մուտքին վրայ։ Հազարապետը կը իջէ մօթէօրին վրայ ծածանող դրօշը և սրճարան կը տանի զայն յաղթականօրէն, այդ միջոցին մէկզի ընելով իտալական հիւպատոսը, որ թատրոն փութացած էր և դրօշին վերադարձումը կը պահանջէր։ Այս միջադէպը դժնդակ տպաւորութիւն առաջ բերած է սա պատճառաւ որ բարձրաստիճան սպայ մը ոստիկանական գործերու կը միջամտէ։ Զարմանալի զուգադիպութեամբ մը՝ իտալական սինէմաթօկրաֆին ճիշդ քովիկը կայ օսմ. հպատակի մը պատկանող սինէմաթօկրաֆ մը, որուն մօթէօրը սոսկալի ժխոր կը հանէր, բայց բան ըսող չկար։

ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Եպարքոսը առջի իրիկուն իֆթարի սեղանին հրաւիրեց պատերազմական և ելմտական նախարարները։ Ճաշէ յետոյ երկու նախարարները կարծիքի փոխանակութիւններ կատարեցին իրենց միջեւ գոյութիւն ունեցող անհամաձայնութեան վրայ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բեթերսպուրկի ռուսական գործակալութիւնը սա հեռագիրը ստացած է Պոլսոյ իր թղթակցէն. «Ներքին խռովութիւնները կը մեղմանան, բայց Ժէօն-Թիւրքերուն մէջ անհամաձայնութիւններ երեւան եկան, ինչ որ լուրջ վտանգ մըն է Թուրքիոյ համար։ Ժէօն-Թիւրքերուն մէջ հետզհետէ կ'աւելնայ ծայրայեղ հայրենամոլներուն և չափաւոր ազգայնականներուն միջեւ ծագած հակառակութիւնը։ Չափաւոր ազգայնականները Թուրքիոյ փրկութիւնը կը տեսնեն օսմ. ուրիշ ազգերու հետ համերաշխ գործակցութեան մէջ։ Սելանիկի Ընդհ. Ժողովին մէջ պիտի ճշդուի թէ այդ խմբերէն ո՛րը մեծամասնութիւն պիտի շահի. Ժողովին տուած արդիւնքին համաձայն, դահլիճը պիտի կազմուի կամ չովէններէն որոնց գլուխը կը գտնուի Մահմուտ Շէվքէթ փաշայի պաշտպանեալ Սառըք պէյ, և կամ չափաւորներէն՝ որոնց գլուխն է Նախորդ ելմտական Նախարար Ճավիտ պէյ։ Սակայն Իթթիհատի ներքին երկպառակութիւնները կրնան վերջնապէս վարկաբեկ ընել Ճավիտ պէյը և առաջ մղել հին պաշտօնատարներու «պիւրօքրաթիք» կուսակցութիւնը, որուն գլուխը կը գտնուի Ծերակոյտի նախագահ Սաիտ փաշա։ Ինչ որ ալ ըլլայ, նոր Նախարարութիւնը ծանր պատասխանատուութիւն մը պիտի ստանձնէ, այն է պայքարիլ պուլկարական, ալպանիական և հելլենական հրոսախումբերուն յարաճուն գործունէութեանը դէմ. հաւանաբար այդ հրոսախումբերուն պիտի միանան նաեւ Սերպեր, ինչպէս լուր կը տրուի Սկիւպէն։ Ալպանիական ապստամբութիւնը հետզհետէ կը տարածուի միջին և հարաւային Ալպանիոյ մէջ, ու գարնան կը սպառնայ փոխուիլ հսկայ հրդեհի մը։ Տինամիթճիներ եկած են Սելանիկի շրջակաները, 1903ի եղեռնափորձերը կրկնելու համար։ Զրոյց կը շրջի թէ Ժէօն-Թիւրքերը նկատի առնելով այդ վտանգը, իրենց Ընդհ. Ժողովը պիտի փոխադրեն ուրիշ տեղ. կ'ըսուի թէ Մանասթըր պիտի գումարեն։ Սակայն աւելի հաւանական է որ որոշեն Իզմիրի, Դամասկոսի կամ Փոքր Ասիոյ մէկ ուրիշ քաղաքին մէջ գումարուիլ։ Սառըգ պէյի կուսակիցները կը ջանան որ այդպիսի քաղաքի մը մէջ գումարուի Ընդհ. Ժողովը»։ Ռուս հեռագրական գործակալութեան թղթակիցը տեսակցած է Թուրքիոյ բարեկամ տէրութեան մը դեսպանին հետ, որ սա խօսքերը ըրած է. «Եւրոպա արտաքին վտանգներու դէմ պաշտպանելով Թուրքիան, որոշեց նոր պայմանաժամ մը տալ անոր, որպէս զի Բ. Դուռը կարենայ ապացուցանել իր կենսունակութիւնը և կարողութիւնը՝ ներքին խռովութիւններէն ազատելու համար։ Եթէ Թուրքիա այդ վերջին առիթն ալ փախցնէ, եթէ չունենայ իրենց պաշտօնին բարձրութեան վրայ գտնուող պետական անձնաւորութիւններ, կատարելապէս պիտի կրէ այդ վիճակին հետեւանքները։ Զօրաւոր բանակի մը գոյութիւնը ապացոյց չէ որ պետութիւն մը կարող է ապրիլ։ Ապրելու համար պէտք է կառավարութիւնը ցոյց տայ թէ կայսրութեան բոլոր ժողովուրդներուն ազգայնական ձգտումները կրնայ հաշտեցնել իր պետութեան շահերուն հետ։ Այդ արդիւնքը ձեռք կը բերուի ո՛չ թէ բանակին ոյժով, այլ բարենորոգիչ, ճարտար և մոլեռանդութենէ զերծ կառավարութեամբ։ Թուրքիա պիտի պարտաւորուի ներկայ տարուան մէջ ապացուցանել թէ ունի՞ այդ բանին համար անհրաժեշտ եղող տարրերը»։

ԻՏԱԼՈՒՀԻԻ ՄԸ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒՄԸ

Ներքին գործոց նախարարութիւնը մամուլի դիւանին միջոցաւ կը հերքէ «Քօրրիէրէ Տէլլա Սէրա»ի թղթակցին գրածը իտալացի անչափահաս աղջկան մը՝ Օր. Ժիւլի Ֆրանցօնիի կրօնափոխութեան մասին։ Ահաւասիկ այդ հերքումնագիրը. «Ներքին գործոց նախարարութիւնը քննութիւն կատարելով ստուգած է որ Աշիլ Ֆրանցօնիի աղջիկը բռնութեամբ չէ առեւանգուած, այլ իր կամքով դիմած է Ատանայի տեղական իշխանութեանց իսլամական կրօնքը ընդունելու համար։ Աղջիկը Ատանայի կառավարական պաշտօնատան մէջ գտնուած ատեն, ըստ սովորութեան, քանիցս յարաբերութիւն ունեցած է իր ընտանիքին անդամներուն և կաթոլիկ քահանայի մը հետ։ Սակայն աղջիկը անդրդուելով յայտարարած է թէ բռնադատուելով չէ որ ընդունած է իսլամական կրօնքը, այլ իր խղճին գոհունակութեան համար։ Ասոր վրայ, իտալական հիւպատոսարանի թարգմանին ներկայութեանը, աղջիկը իսլամական կրօնքը ընդունած է օրինաւոր պայմաններու մէջ»։ «Լէվընթ Հէրըլտ» այս առթիւ դիտել կուտայ թէ իտալական օրէնքին համաձայն, 21 տարեկան եղող անձերը միայն չափահաս կը համարուին մինչ յիշեալ Իտալուհին այդ տարիքը չունի։ Հետեւաբար այդ աղջկան իսլամացումը օրինաւոր պայմաններու մէջ չէ տեղի ունեցած, կ'ըսէ «Լէվընթ Հէրըլտ»։

ՕՍՄ. ՔՈՄԻԹԷԷՆ ՎՏԱՐՈՒԱԾ

Օսմ. Քօմիթէի Սելանիկի կեդրոնը շրջաբերական մը ուղղելով բոլոր ենթակոմիտէներուն, զեկուցած է թէ Իզմիրի երեսփոխան Իսմայիլ Սըտգը պէյը վտարուած է, Քօմիթէին նպատակին հակառակ ընթացքի մը մէջ գտնուած ըլլալուն համար։

ՀՍԿԱՅ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հնդկական «Էլ-Մուազզամ» թերթը կ'ըսէ թէ Սուլթան Մէհմէտ Րէշատ ուխտի պիտի երթայ Մէքքէ, և այս առթիւ մէկ միլիոն Հնդիկ հոն պիտի գտնուին։ Ասոնցմէ իւրաքանչիւրը երկուքական ոսկի պիտի նուիրէ ի նպաստ օսմ. նաւատորմին։

ԱՂՕՐԵՊԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ

Աղօրիքներու պաշտօնեաները և գործաւորները ասկէ առաջ պահանջ դրած էին որ կիրակի օրը հանգիստ ընեն։ Գործատէրերը մերժած էին այդ պահանջքը։ Պաշտօնեաները և գործաւորները սենդիքա կազմելով որոշած էին գործադուլ ընել։ Երկու գործաւորներու մահացու արկածէն յետոյ, որով այդ խեղճերը ալիւրի պարկերու դէզի մը տակ ճզմուած էին, պաշտօնեաները և գործաւորները որոշեցին իրենց մտադրութիւնը գործադրել. վերջին անգամ իրենց գործատէրերուն մօտ դիմում մը ըրին, ու եղած մերժումին վրայ, անցեալ կիրակի օր պանթող ըրին։

ԴԱՀԱԺԱՌԱՆԳԻՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Օսմ. գահաժառանգ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. Պերլինէն դէպի [illegible] մեկնած է, Կայարանին մէջ ողջերթի գացած էին Մարէշալ ֆօն տէր Կօլց փաշա, Պերլինի քաղաքին զինուորական հրամանատար զօրավար Պէօն, արտաքին գործոց նախարարը Օսմ. եւ դեսպանատան պաշտօնէութիւնը։ Օսմ. դեսպանը գահաժառանգին ընկերացած է։

⁂ «Սեման դուլ» արտանուանատաւ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ գահաժառանգը Վիէննա հանդիպելով Ֆրանց-Եոզէֆ կայսեր այցելութիւն պիտի տայ։ Յետոյ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. արեւելեան ճեպընթացով Պոլիս պիտի դառնայ ուղղակի, առանց կանգ առնելու Պելկրատի և Սոֆիայի մէջ։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵԷՄԷՆԻ ՄԷՋ

Ասկէ առաջ ծանուցած էինք թէ Եէմէնի արշաւախումբին հրամանատար Իզզէթ փաշա Պոլիս պիտի վերադառնայ, զինուորական գործողութիւնները վերջացած ըլլալուն։ «Թանին» կանխահաս կը գտնէ այդ լուրը և կ'ըսէ թէ վճռական գործողութիւններ պիտի կատարուին Ասիրի մէջ։ Իզզէթ փաշա մօտերս Սանաայէն Ասիր պիտի երթայ։ Միւս կողմէ Թուրք թերթը կը ծանուցանէ թէ կատարեալ համաձայնութիւն գոյացած չէ կառավարութեան ու Իմամ Եահեայի միջեւ։ Սակայն մօտերս համաձայնութիւն մը պիտի կնքուի։

ԿՐՕՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Պիթլիսի կուսակալութենէն Ներքին գործոց նախարարութեան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ամէն օր 500էն 1000 հոգի Նեստորական կրօնքը կ'ընդունին և այդ կրօնքին պատկանող մարդոց զգեստը կը հագնին։ Կուսակալը հրահանգ խնդրած է։

ԳԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԸՐԸ

ՊՈԼԻՍ ԿՈՒԳԱՅ

Զրոյց կը շրջի թէ յառաջիկայ գարնան Գերմանիոյ կայսրը կայսրուհիին ու գահաժառանգին հետ մայրաքաղաքս պիտի գայ, Սուլթանին այցելութիւն տալու համար։

ԱՇՆԱՆԱՅԻՆ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԵՐԸ

Քոլերային տարածման պատճառաւ պատերազմ. նախարարութիւնը որոշած է այս տարի աշնանային ռազմափորձ չկատարել Րումէլիի մէջ։

ՍՈՄՄԻԷՐ ՊԻԼԷՍ ՕԹԷԼԸ

Ծանօթ պանդոկապետ և ճաշարանապետ Մկրտիչ էֆ. Թօքաթլեան գնած է Թէրապիայի Սոմմէր Բէլէսը։

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

Ինչպէս յայտնի է, Կրթական Նախարարութիւնը որոշած էր չորս ուսանողուհիներ ղրկել Եւրոպա, մանկավարժութիւն սորվելու համար։ Մրցումի քննութեան, կայացած օրիորդներէն երեք հոգի ընտրուեցան, մէկ Հայ, մէկ Յոյն և մէկ Հրեայ։ 17 հայ աղջիկներ մասնակցած էին քննութեան։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒ. ԸՆԿ.Ը

Ռումանական շոգենաւային ընկերութեան շոգենաւերով (շաբաթական երեք երթեւեկ) և Քէօսթէնճէի ճամբով Ռումանիա ու Եւրոպա ուղեւորողները ո և է քարանթինայի չպիտի ենթարկուին Ռումանիոյ մէջ, այս վերջինը ընդունած ըլլալով Բարիզի պայմանագրութիւնը։

⁂ Ռումանական շոգենաւային ընկերութեան ընդհ. գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ կարեւոր զեղչով տոմսակներ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ 117

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԹՈՒՆԱՒՈՐ ԴԱՇՈՅՆԸ

ԳԼՈՒԽ ԺԱ.

— Զօրս չարագործներ ձերբակալած ենք, որոնք մեր վեհափառ տիրոջ նուիրական անձին դէմ կը դաւէին. այդ անձերը մինչեւ հիմա անուշութեամբ չուզեցին իրենց խոստովանութիւնները ընել և նոյն իսկ համարձակեցան նախատական ընթացք մը ունենալ մեզի հանդէպ։ Հիմա պիտինք բռնութեամբ խօսեցնել պիտի տանք։

— Լա՛ւ, կը խօսեցնենք, ըսաւ Սուլթանզին չարաշուք դէմքով մը։

— Ո՞ւր են միւս երկու ընկերներդ։

— Դուրսը ձեր հրամանին կը սպասեն։

— Շատ աղէկ, առ այժմ դուն առանձին բաւական ես, եթէ պէտք ունենանք միւսներն ալ կը կանչենք։

— Ինչպէս պէտք չմնար։

— Մանաւանդ որ մեր առաջին հարցաքննելիքը կին մըն է։

— Կի՞ն մը, ըսաւ սեւը արհամարհոտ ձեւով մը, կին մը որ կը համարձակի էրիկ մարդոց հրամանին անսաստել, Աստուած իմ, ինչ օրերու հասանք։

— Եւ դուն վստա՞հ ես որ պիտի կրնաս պէտք եղածին պէս խօսեցնել այդ կինը։

— Եթէ Ասլու Սամաք այդչափ ալ կարողութիւն չունենայ, ա՛լ ինչ երեսով կրնայ ապրիլ աշխարհիս վրայ։

— Քիչ մը ետքը պիտի տեսնենք քու խօսքերուդ իրական արժէքը, պատասխանեց փաշան, որ այս խօսակցութիւնը ընելով սեւամորթին հետ, պարզապէս զայն ա՛լ աւելի գրգռել կ'ուզէր։

Յետոյ, իր հրամանին վրայ, Սուլթանզին գնաց կեցաւ այն աթոռին ետեւ, որուն վրայ պիտի նստեցնէին ամբաստանեալը։

— Գնա՛ և Սալիհա հանըմը հոս բերել տուր, պատուիրեց Նէճիպ Մէլհամէ իր քովը գտնուող անձին։

Երբ միւսը մեկնեցաւ տրուած հրամանը գործադրելու համար, պալատականը աչք մը պտըտցուց գետնայարկին չուրջը և իր զննութենէն գոհ մնաց։ Արդարեւ այդ նկուղը, մերկ ու աղտոտ կերպով լուսաւորուած կամ մանաւանդ գրեթէ մթութեան մէջ թաղուած, որովհետեւ սեղանին վրայ դրուած երկու մոմերը հազիւ անորոշ լոյս մը կը սփռէին, չարաշուք և դժնդակ տպաւորութիւն մը կը գործէր մարդուն երեւակայութեան վրայ։ Հոս չի կար առաջուան լուսաշող ու պերճօրէն կահաւորուած դահլիճին զուարթ ու անդորրիչ երեւոյթը, այլ ընդհակառակը արհաւիրքն ու վրդովմունքը կը տիրէր ամէն կողմ։

— Կարծեմ թէ այս սրահին յարդարումը աւելի յարմար է քան միւսինը, մտածեց ինքնին Նէճիպ Մէլհամէ, և թէ այստեղ այդ կինը չպիտի համարձակի խօսիլ այն ձեւով որով կը խօսէր դահլիճին մէջ...։ Բաց ասոր, Ասլու Սամաքն ալ մոռնալու չէ։

Վերջապէս, կէս ժամ ետքը, նկուղին դուռը բացուեցաւ և մութին մէջ ներս բերին Սալիհա հանըմը։

— Ինչո՞ւ այսչափ ուշացար, հարցուց խոժոռ ձայնով մը Նէճիպ Մէլհամէ։

— Տիկինը կը քնանար և զինքը արթնցնելու և տեղէն հանելու համար քիչ մը ժամանակ կորսնցուցինք, պատասխանեց այն անձը որ Սալիհան փնտռելու գացած էր։

— Նստեցուցէ՛ք զինքը սա աթոռին վրայ, չարունակեց Նէճիպ Մէլհամէ նոյն խոժոռ շեշտով, և որպէս զի հանդարտ մնայ, թեւերը և ոտքերը կապեցէ՛ք աթոռին։

— Երեք անձերը որոնք Սալիհայի կ'ընկերանային՝ զայն աթոռին քով առաջնորդեցին։ Տիկինը առանց խօսք մը արտասանելու կամ դժուարութիւն յարուցանելու, նստաւ յարէ աթոռին վրայ և թոյլ տուաւ որ թեւերն ու ոտքերը կապեն անոր։ Այս գործողութիւնը տասը վայրկեանի չափ տեւեց։

— Հիմա դուք տեղերնիդ գացէք, հրամայեց պալատականը, խօսքը երկու պահապաններուն ուղղելով, իսկ դուն Մահմուտ պէյ, եկո՛ւր տեղդ նստէ, որպէս զի մի առ մի արձանագրես այս կնոջ խոստովանութիւնը։

Հրամանը իսկոյն գործադրուեցաւ։

Այն ատեն Նէճիպ Մէլհամէ, խօսքը Սալիհա հանըմին ուղղելով, յօնքերը պռստած, դաժան ու խիստ դէմքով մը, ըսաւ.

— Մի՛ կարծեր որ կնոջ մը պէս պիտի վարուիմ հետդ. ինծի համար այդ աթոռին վրայ նստողը կին մը չէ, այլ հասարակ չարագործ մը և միանգամայն պետութեան դէմ գործող դաւաճան մը։ Քու և ընկերներուդ արարքները աշխարհի բոլոր երկիրներուն մէջ կախաղանով կը պատժուին. ասիկա պէտք է որ գիտնաս։ Ասկէ առաջ գուցէ չափազանց ներողամտութեամբ վարուեցանք ձեզի հետ և մեր այս ներողամտութիւնը ձեր կողմէ իբրեւ տկարութեան նշան մը համարուեցաւ։ Ալ հիմա ներողամտութեան շրջանը լմնցած է և ծայրայեղ խստութեամբ պիտի վարուիմ հետդ։ Այս մասին վեհափառ տիրոջս կողմէ բացարձակապէս արտօնուած եմ. քու կեանքդ իմ ձեռքս է և ուզածիս պէս իշխանութիւն ունիմ անոր վրայ։ Մի՛ կարծեր որ լռելով, ստելով կամ սպառնալով կրնաս ո և է կերպով ազդել իմ վրաս։ Այս նկուղը բաւական խորունկ ու պատերն ալ բաւական հաստ են՝ ամէն աղաղակ, ճիչ ու գոռում գոչում խեղդելու համար։ Միակ յոյս մը կը մնայ քեզի ողջ ելլելու համար այս տեղէն, այն է՝ առանց կեղծիքի ու անկեղծութեամբ պատասխանել քեզի ըլլալիք հարցումներուն և յետոյ ապաւինիլ կայսերական գթութեան... փրկութեան ուրիշ ճամբայ չունիս...։

Պալատականը պահ մը լռեց, թող տալու համար որ իր խօսքերը իրենց ազդեցութիւնը գործեն, յետոյ շարունակեց.

— Մեր վեհափառ տէրը սոսկալի կերպով բարկացած է ձեր լիրբ ու անպատկառ վարմունքին համար, յորմէ հետէ հարցաքննութեան ենթարկուեցաք և նոյն իսկ որոշած էր առանց նոր հարցաքննութեան մը, ձեզ ամէնքդ ալ չարաչար մահուամբ մը բնաջինջ ընել։ Վերջապէս մե՛նք յաջողեցանք զինքը համոզելու որ իբրեւ վերջին փորձ անգամ մըն ալ ձեզ հարցաքննենք և անկէ ետքը իր հրամանը գործադրենք... հետեւաբար քու կեանքդ թելէ մը միայն կախուած է և ո՛չ թէ միայն քու կեանքդ՝ այլ նաեւ ընկերներուդ կեանքը, որովհետեւ մենք համոզուած ենք որ քու չխօսելու յամառութիւնդ է որ չար օրինակ կ'ըլլայ անոնց,... այսպէս ուրեմն եթէ կ'ուզես գոնէ քու ընկերներուդ կեանքը փրկել, պէտք է որ մեր հարցումներուն անմիջապէս պատասխանես։

(Շարունակելի)

պիտի ծախէ այն ուղեւորներուն որոնք կը փափաքին ուսումնական շոգենաւերով համբորդել և Պերլինի մէջ գումարուելիք Մանկապաշտպան միջազգային համաժողովին մասնակցիլ, որ տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 11ին: Նոյնպէս ուսումնական երկաթուղիներու ընկերութիւնները %ին 50 զեղչ պիտի ընեն: Այդ զեղչերը ձեռք բերելու համար պէտք է կարգադիր քոմիթէին կողմէ տրուած ինքնութեան քարթ մը ունենան:

Օրուան Դէպքեր

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՆ ՇՐՋԱԿԱՆԵՐԸ. — Անցած իրիկուն հինգ զինեալ անձեր Կիւմիւշ-Սուեու (Էյուպ) մէջ գտնուող տան մը վրայ յարձակած են: Պահապանին սպառնացած են հարիւր ոչխարներու հօտ մը դուրս հանել: Էյուպէն մէկ ժամ հեռու՝ Զինար Տէպի հասնելնուն պէս, աւազակները կաշկանդելէ յետոյ հովիւը, ծառի մը տակ ձգած են զայն: Յաջորդ առտու իմացուած է այդ դէպքը: Ոստիկան-զինուորներ ղրկուած են՝ աւազակները հետապնդելու համար:

ՀԱՅ ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ. — Ռամէլա անուն հայ դերձակուհի մը, որ Վերին Վոսփորի մէջ՝ Նէնիմահալլէ կը բնակէր, կիրակի գիշեր տունէն դուրս ելլելով անհետացած էր: Առջի օր խեղճ աղջկան դիակը գտնուեցաւ Մէսարպուռնիի ծովեզերքը: Այդ յուսահատական արարքին պատճառը սա է որ նշանածը յետաձգած էր հարսնիքը և նշանը հոն ըլլալու մասին զրոյցներ կը շրջէին: Աղջիկը, զայրացած, կիրակի գիշեր ժամի միջոցին դուրս ելած էր, յայտարարելով որ բարեկամի մը տունը պիտի երթար, ու այլեւս երեւան ելած չէր:

ԴՈՂ ՄԻՋՆՈՐԴ ՄԸ. — Ոսկերիչներու շուկային միջնորդներէն Միհրան Կարապետեան անուն անձը 500 ոսկիի գոհարեղէններ իւրացնելով խոյս տուած է: Այդ գոհարեղէնները մէկ քանի ոսկերիչներու կը պատկանէին:

ՄԱՀԱՑՈՒ ԱՐԿԱԾ. — Անցած գիշեր գերասանուհի տիկին Խաչիկեան իր մօրեղբօրը՝ Մարգարի հետ Էնիքգաբուի տունը կը դառնար: Երբ տան առջեւ հասաւ, անմոռնալ որ բանալին գրպանը չէր, սկսաւ դուռը զարնել: Տնեցիները իմացած չըլլալով Մարգար ուզեց չուլլուելով վեր ելլել ու պատուհանէն ներս մտնել: Ճիշդ այն միջոցին երբ պատուհանը կը բանար, հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով վար ինկաւ ու գանկը ջախջախուեցաւ: Մահը վայրկենական եղաւ:

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ. — Առջի գիշեր Մահմուտ անուն մարդ մը Պոլսոյ կողմը Պիլէճիք օթէլի իր սենեակին մէջ մեռած գտնուեցաւ: Մահը չնչերակի խզման հետեւանքով առաջ եկած էր:

ՇՈԳԵՆԱՒԻ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ. — Շիրքէթի 66 թիւ շոգենաւը առջի օր Էնիքէօյ գացած ատեն անգլիական շոգենաւի մը չընդհարելու համար կրթական նախկին նախարար Հաշիմ էֆ.ի ծովեզերեայ ապարանքին քարափին զարնուեցաւ: Քարափը բաւական ծանր վնասներ կրեց: Շոգենաւին մեքենան ալ վնասուած ըլլալով ուղեւորները ուրիշ շոգենաւ մը փոխադրուեցան:

ԿԱՅՍ. ԼԻՍԷ ԱՂՋԿԱՆՑ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆ. ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԲԱԽՏԴ ՓՈՐՁԵԼՈՒ Է

30,000 տոմսակներէ բաղկացած վիճակահանութիւն մը սարքուած է աղջկանց կայս. լիսէին համար, որ Գանտիլլիի մէջ պիտի բացուի մօտերս, օսմ. նորատի աղջկանց մտաւորական մշակութեան նպաստելու հայրենասիրական նպատակով: 2219 տոմսակներ զանազան պարգեւներ պիտի շահին: Մեծ պարգեւը 3000 օսմ. ոսկի է: 5էն 1000 ոսկիի զանազան պարգեւներ ալ կան: Կէս տոմսակի գինն է մէկ օսմ. ոսկի. քառորդինը՝ կէս օսմ. ոսկի և 1/8ինը՝ մէկ քառորդ օսմ. ոսկի: Այդ տոմսակներէն գնելով մարդ նպաստած կ'ըլլայ երկրին ամենէն կարեւոր և ամենէն օգտակար կրթական մէկ հաստատութեան, առանց հաշուելու վերոյիշեալ պարգեւները: Տոմսակներու վաճառումէն գոյացած արդիւնքը Օսմ. Կայս. Պանքան պիտի դրուի: Թիրաժը տեղի պիտի ունենայ 1911 հոկտեմ. 13ին, Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին օրը, Օսմ. Կայս. Պանքային կեդրոնատեղիին մէջ, յիշեալ պանքային և աղջկանց կայս. լիսէին վարչական մարմնոյն հսկողութեան ներքեւ: Շահած պարգեւները պիտի վճարուին այդ սեղանաւորական հաստատութեան կողմէ: Օսմ. Կայս. Պանքան, Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը, ծխախոտի Ռէժին անձնուիրաբար ստանձնած ըլլալով տոմսակներու վաճառումը, տոմսակ գնել ուզողները կրնան դիմել այդ հաստատութեանց կեդրոններուն կամ մասնաճիւղերուն գանձատուներուն մէջ: Տոմսակ ծախողներուն համար մասնաւոր պայմաններ:

35—32

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԸ

Պատրիարքարանին և կրթական նախարարութեան միջեւ ուսուցիչներու զինուորագրութեան և վկայականներու վաւերացման խնդիրը դեռ վերջնականապէս կարգադրուած չըլլալով, առջի օր, կրթական նախարարը, տեղապահին այցելութեան միջոցին, յայտներ է թէ նոր վերջնական պայմանաժամ մըն ալ պիտի տրուի, որպէսզի մինչեւ բանակցութեանց աւարտիլը ուսուցիչները զինուոր չտարուին և չի տուժեն վարժարանները: Կրթ. նախարարը այս առթիւ իր գոհունակութիւնը և շնորհաւորութիւնները յայտներ է Տեղապահին՝ Եւրոպա երթալու համար կրթ. նախարարութեան դիմում ըրող հայ ուսանողուհիներու յառաջդիմութեան ու ուշիմութեան մասին: Նախարարը մաղթեր է որ թուրք աղջիկներն ալ հայուհիներու աստիճանին հասնին. ըսեր է թէ ինք չափազանց գոհ է մնացեր որ հայուհիները առանց բացառութեան քաջ պատասխաններ տուած են մրցման քննութեան միջոցին: Եւ որովհետեւ, ըսեր է, ներկայացող հայուհիները ամէնքն ալ յաջողակ էին և արժանի կառավարական նպաստով Եւրոպա ղրկուելու, անարդարութիւն մը չընելու համար, որոշեցինք հայուհիներուն միջեւ վիճակարկութիւն կատարել և իրենց վիճակը ելլողները ղրկել Եւրոպա:

ՆՈՐ ՍՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՒՇԻ ՄԷՋ

Մուշի առաջնորդ Ներսէս եպս. օգոստոսի թուակիր հետեւեալ նամակը գրած է Պատրիարքարան.— «Փառնոց գիւղախումբին պատկանող Երիցանք գիւղէն Սահփան անունով երիտասարդը թութի ծառի վրայ գտնուած ատեն զարնուեր է Պալաքցի աշիրէթէն Շէկօյի տունէն Թէլօյի Մասէի եղբօրը՝ Խալիֆայի ձեռքով. տեղւոյն դատարանը լուր ըլլալով դէպքը, պաշտօնեաներ ղրկած է քննութեան և 3 ոսկի տուգանք առած է մեռնողի պարագաներէն. անոր համար որ առանց լուր տալու կառավարութեան՝ սպաննուածը թաղեր են, սակայն դատարանը ինկատի չէ առած որ սպաննուածի ազգականները ոճրագործներու սպառնալիքին վրայ չեն համարձակած գանգատի երթալ. մարդասպանը ձերբակալուած չէ և այն կողմի Հայերը ահ ու սարսափի մէջ են: Ասկէ զատ Սասունի Առաջն. Փոխանորդ Սահփան վրդ.ի գրածին նայելով, այն կողմերը սկսած է շարունակ երեւան գալ գողութիւն, թալան եւայլն: Սասունի այս վիճակը և տեղի ունեցած սպաննութիւնը տեղւոյս կառավարութեան ներկայացնելով, խնդրեցի որ խիստ հրամաններ տրուին ոճրագործի ձերբակալման և խաղաղութեան վերահաստատման համար:»

ՈՃԻՐՆԵՐ ՍՂԵՐԴԻ ՄԷՋ

Սղերդի առաջն. տեղապահ Գէորգ վրդ. կը գրէ Պատրիարքարան թէ՝ Ղարզան գաւառի գայմագամ Նաճիբի պէյի մասին հակառակ եղած փաստացի գանգատներուն, ոչ մէկ արդիւնք ձեռք չբերուեցաւ. այս գանգատներուն հետեւանքը սա եղաւ որ, կ'ըսէ, յուլիս ամսուան ընթացքին Ճալաքանցի Սիմօն սպաննուեցաւ և իր փեսան Կէրէ և ուրիշ հայ մը Գաբրիէլ վիրաւորուեցան Համօյէ Բաշչօյի ձեռքով. քիչ յետոյ Նարօ անուն հայ մը Կիւզլասար գիւղի սահմանին մէջ սպաննուեցաւ, իսկ Պարնաշի մէջ քիւրտ Պապօի աշիրէթէն Եօմէր անուն քիւրդը սպաննուեցաւ Բաշքօթանի ցեղապետ Հաճի Մուհամմատի մարդոց ձեռքով: Կուղալդարցի Յակոբ Կարապետեանը Բաղաս գիւղի մօտ Պրշարէ Զաթոյի հօրեղբօր Խօմէրէ Իսքանի որդիք, Տէյրէկ և Հասանի որդիք սպաննեցին և Յակոբի հետ գտնուած ընկերը 7 տարեկան տղեկ մը Նազուպ Սասոյեանը փախցուցին և դեռ անյայտ է: Իսկ խանութպան Յակոբ Շահինեանի (Հաղզօյի) ապրանքները Ղարզանի մէջ Ինազօ փոխադրելու միջոցին կողոպտեցին և չարագործները համարձակ կը շրջին: Շիրվանի Զանզիկ գիւղացի ասորի Սիմօն Ճանօեանը սպաննեցին և Սէրմէս գիւղի մուխթար ասորի Կալօ Շագրեանի կինը Խումար առեւանգեցին և այս չարագործներէն ոչ մին ձերբակալուած է: Ընդհակառակը միեւնոյն ժամանակին մէջ Ապտիւլրազաղ էֆ.ի երեք ձիերը գողցուեցան. սակայն չորս օր չանցած Ղարզանի կառավարութիւնը գտաւ և տէրոջը յանձնեց: Նմանապէս Ճէզիրէցի Ապտուլրահմանի ապրանքները ճամբան կողոպտեցին. 5 օր չանցած գտան և յանձնեցին: Ասոնցմով կ'ապացուցուի թէ կառավարութիւնը եթէ կամենայ գտնել կամ պատժել, կարող է. բայց չի կամենար գտնել ու պատժել. Մոլաֆանի մօտերը աղի հանք կայ. այսօր վաշտ մը ղրկ հոն կը մշակեն աղը. իսկ հլու հպատակ և արգահատելի հայ ժողովուրդը աղի պէս կը հալի և կառավարութիւնը չուզեր անոր իրաւունքները պաշտպանել: Յայտնի կատարածի մը սարսափը կը տիրէ Հայոց մէջ. Հաճեցէք օգնութեան հասնիլ քանի կենդանի է և դեռ չէ պատահած: Շորնայի մէջ 5-6 Եզիդի ազաներ կան, որոնցմէ միայն Փշօրէ Աղիի հետը երկու Հայեր՝ Եղիան և Մարտիրոս ալ միացած, համարձակած են գիւղի տանուտէրը գնել. ասոր վրայ միւս ազաները և Շորնայ գիւղի 300 տուն Եզիդիները միացած, թէ աշարը չեն տար և թէ 35-40 տուն արգահատելի Հայերը գիւղէն հանել և վարել կուզեն և կառավարութիւնը անտարբեր ականատես կ'ըլլայ, մինչեւ որ Հայերը արտաքսուին կամ կոտորուին: Անմիջական և խիստ դարման մը կարեւոր է»:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՏԵՂԱՊԱՀԻՆ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Երուսաղէմի Պատր. Տեղապահ Տ. Դանիէլ Արքեպս. Պատրիարքարան ուղղած հեռագրով մը կը ծանուցանէ թէ բացարձակապէս հրաժարած և բոլորովին քաշուած է գործէ: Այս առթիւ կը խնդրէ որ փութով կարգադրութիւն մը ըլլայ իր յաջորդի մասին, քանի որ այլեւս պատասխանատու չէ ասկէ վերջ վանքին մէջ յառաջ գալիքներուն: Տեղապահի այս հրաժարականին պատճառն է կեդրոնի վարչութեան կողմէ Երուսաղէմի պատրիարքական ընտրութեան և վանքապատկան ուրիշ խնդիրներու ձգձգումը:

⁂ Երուսաղէմի տեղապահը հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Կայս. Պալատ. «Նէտիգուլէի դուրսը գտնուող Ս. Երուսաղէմի վանքին դրամովը գնուած ագարակին հողերը այսօրեա Էվգաֆի նախարարութիւնը ձեռնարկած է ծախելու եղնական Փոմաձոն: Սկիզբէն ի վեր վանքին սեփականութիւնը ըլլալով, հասոյթն եկեղեցւոյ և հոգեւոր պաշտօնէից ապրուստին յատկացեալ այդ գետինը, առանց օրինական ո և է պատճառի վանքին ձեռքէն առնելու համար եղած ձեռնարկը ո՛չ միայն կը վնասէ մեզի, այլ և գործադրութեան մէջ գտնուող և ամէն հպատակներու օրինաւոր իրաւունքները երաշխաւորող սահմանադրական իրաւանց և Ջերդ. Վեհափառութեան արդարասէր զգացմանց կը հակառակի: Համոզուած ըլլալով առ այս, կը համարձակինք խնդրել որ յիշեալ գետինը վանքին վերադարձուելու համար հարկ եղած բարձր հրամանը շնորհէք:»

ԱՐԱԲԿԻՐԻ ԳՈՐԾԸ

Արաբկիրի ազգապատկան պանդոկի շինութեան գործը, կը գրէ Առաջն. Փոխանորդը յաջողութեամբ յառաջ կ'երթայ. մինչեւ այսօր 400 ոսկի ծախք եղած է, որուն 300 ոսկին եգիպտաբնակ Արաբկիրցի ազգայիններ ղրկած են, իսկ մնացեալը Առաջնորդարանը ծախսած է: Հիմա որ դրամը հատած է և շէնքը տակաւին աւարտած չէ, Կորիւն քհ. կրկին կը խնդրէ որ Գաւէնի Լիմէնի մէջ ի պահ դրուած օպլիկասիօններուն 30 հազար ծախսուի և արժէքը փոխադրուի Արաբկիր, որպէսզի կարենան աւարտել շէնքը:

⁂ Արաբկիրի Առաջն. Փոխանորդը կը ծանուցանէ թէ՝ քաղաքին Կ-Պօղոսեան վարժարանի հայերէն բարերարին Պետրոս էֆ. Կարապետեանի ձեռամբ Պ. Վարդգէս Հայրապետեան չորս տարի ձրի ուսում ստացած է Խարբերդի քարոզիչներու վարժարանին մէջ, պայմանաւ որ յետոյ պաշտօնավարէ Կ. Պօղոսեան վարժարանի մէջ: Այժմ յիշեալ ուսուցիչը առարկելով որ զինք զինուոր պիտի առնեն և հարկ է բարձր. վարժարան մը մտնել, Պոլիս գալու համար ճամբայ ելած է: Տեղացիք սրտմտած ուսուցչի այս ընթացքէն, Առաջն. Փոխանորդին միջոցաւ խնդրած են Պատրիարքարանէն որ երբ յիշեալը Պոլիս ժամանէ իրմէ ապահովութիւն առնուի թէ՝ բարձր. վարժարանի ընթացքը աւարտելէ յետոյ երկու տարի պիտի պաշտօնավարէ Կ. Պօղոսեան վարժարանի մէջ: Եթէ ոչ, կ'ըսեն Արաբկիրցիք, իրեն համար ծախսուած 60 ոսկին թող տայ:

ՉԱՐՍԱՆՃԱԳՑԻՆԵՐԸ

Չարսանճագի Առաջն. Տեղապահի դիմումին վրայ Տէրսիմի միւթէսարրըֆը խոստացեր է գրել միւտիրին՝ ամսական ն երկու հարիւր ղրուշի նպաստ մը յատկացնելու Չարսանճագի Մեծկերտ և Խոզաթ գաւառներու ազգ. վարժարաններուն: Համազասպ վրդ. խնդրած է տեղապահին որ ի մէջ այդ գաւառներու 300 տնուորքաւոր հայութեան, ինք ևս աշխատի այդ նպաստի յատկացման համար: Նոյնպէս Առաջն. Տեղապահը կը յայտարարէ թէ՝ իր պաշտօնը հաստատող կայս. ֆէրմանի ուշանալուն համար չկրնար ներկայ գտնուիլ տեղւոյն խառն մէճլիսներուն: Ասիկա չափազանց վնասակար է, կ'ըսէ, քանի որ տեղւոյն հայութեան վրայ շատ մը որոշումներ կը տրուին և յետոյ կարելի չըլլար դարման տանիլ անոնց: Ուստի կը խնդրէ ֆէրմանին փութացումը:

ՊԻԹԼԻՍԻ ՄԵԱՐԻՖԸ ԵՒ ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԸ

Բաղէշի առաջնորդ Սուրէն վրդ. կը գրէ թէ՝ հակառակ պատրիարքարանի կողմէ ղրկուած շրջաբերական գրին, որուն համաձայն տեղական կրթ. տեսչութիւնները պէտք էին վաւերացնել իրենց ներկայացուած ուսուցչական վկայականները, ցարդ տարբերաբար ներկայացուած վկայականներու վաւերացումը մերժած է, սա առարկութեամբ թէ՝ կրթական տեսչութենէն չի վաւերացուած դպրոցներու վկայականները չի կրնար հաստատել: Հետեւաբար կ'ըսէ առաջնորդը, զինուորական տարիքի մէջ գտնուող ուսուցիչները վիճակահանութեան կը հրաւիրուին ստիպողաբար:

ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ԴՐԱՄԸ

Վանայ առաջնորդ Սարաճեան եպս. խնդրած է Պատրիարքարանէն որ 1893ին Պոլսոյ մէջ ի նպաստ Բէզօզանի գիւղին փլած եկեղեցիին հաւաքուած 6256 ղրշ.ը որ պատրիարքարանի քով կը գտնուի, փութով ղրկուի. որպէսզի գիւղացիք վերաշինեն իրենց աղօթատունը:

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ

«Ալէմտար» իր երէկի թիւին մէջ խմբագրական մը նուիրած է Անատոլուի բարեկարգութեան հարցի մասին և գովելէ յետոյ կառավարութեան ջանքերը (չենք գիտեր թէ այդ ջանքերը որո՞նք են, որ մենք կ'անգիտանանք) կը քննադատէ ազգ. վարչութեան կողմէ պատրաստուած այն ծրագիրը որ ինչպէս յայտնի է անցեալ ուրբաթ օր ազգ. երեսփ. ժողովին ներկայացուեցաւ: «Հայոց Ընդհ. Ժողովին պատրաստած յիշատակագրին մէջ շատ արդարացի և գործադրելի կէտեր կան. բայց կան նաեւ այն կարգի առաջարկներ որոնք ներկայ ժամանակին մէջ առ առաւելն միայն իբրեւ բաղձանք կարելի է ընդունիլ»: Յետոյ կ'ըսէ թէ՝ «պէտք չէ զանազան խնդիրներ, խառն ի խուռն ներկայացնել Բ. դրան, ասով բոլոր խնդիրներն ալ անյաջողութեան մատնելու պատճառ կ'ըլլան»: «Ալէմտար» վերջացնելով կ'ըսէ. «Հետեւաբար հարկ է Անատոլուի մէջ վարչական բարենորոգմանց անմիջապէս սկսիլ և ընկերային կամ տեղական վիճակը հետզհետէ ուղղելու համար հիմեր դնել, կրթութիւնը ընդհանրացնել և ժողովրդեան պէտքերը հետզհետէ և դարուս ոգիին համապատասխան վիճակի մը արդիւնքէն սպասել՝ ներկայիս մէջ գործադրելի միակ նպատակայարմար միջոցը կրնայ ըլլալ»:

Հ. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆԻՆ

Մասնաւոր տեղեկութեան մը համար, հաճեցէք ձեր հասցէն իմացնել:

Գ. ՓԱՅՖԱՃԵԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ստացանք մեծահանճար Լէօն Թոլսթոյի հռչակաւոր վէպին «Աննա Քարէնինա»յի հայերէն թարգմանութեան երկրորդ և վերջին հատորը: Թարգմանիչն է՝ Թերթիս խմբագրապետ Երուանդ Օտեան: Հրատարակիչ՝ Գ. Պալենց, Զաքմաքճըլար: Գին՝ երկու հատորներուն 15 ղրշ.:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԻԶՄԻՐԻ ՄԻՋԱԴԷՊԸ ԿԸ ԾԱՆՐԱՆԱՅ

Իզմիրի մէջ թատրոնի մը փակման խնդրին առթիւ իտալական դրօշը նախատուած ըլլալով, օտարատեաց շարժում մը սկսած է: Զրոյց կը շրջի թէ իտալական զրահաւոր մը պիտի ղրկուի Իզմիրի առջեւ: Իտալական դեսպանին պաշտօնեան Իզմիր մեկնեցաւ:

ԽՈԼԵՐԱՆ

Անցեալ օրուան ժամը ութէն մինչեւ երէկուան ժամը ութը 38 հոգի վարակուեցան, որոնց 17ը մեռան: Հին վարակեալներէն ալ 10 հոգի մեռան:

⁂ Քաղաքապետը երէկ պաշտօնատեղին չեկաւ: Առողջապահական Խորհուրդին անդամ Բամիզ պէյ կը վարէ գործերը:

⁂ Սէրվի Պրունի մէջ քարանթինայի ենթարկուած զինուորներէն 19 հոգի վարակուած են առջի օր: Դէպքերը հետզհետէ կը նուազին:

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ

Ելմտական բարձրաստիճան պաշտօնեաներէն բաղկացած յանձնաժողովը երէկ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց ելմտացոյցին մէջ կատարուելիք խնայողութեանց մասին: Մինչեւ հիմա մէկ միլիոն ոսկիի գումար մը խնայուած է բացի պատերազմական և ծովային պաշտօնատանց ելմտացոյցներէն:

⁂ Վարչապետ Հագգը փաշա երէկ պաշտօնատեղին չիջաւ, այլ իր ապարանքին մէջ պատերազմական և ելմտական նախարարներուն հետ զբաղեցաւ պատերազմական նախարարութեան ելմտացոյցին ուսումնասիրութեամբ:

ՊԱՐՍԻՑ ՆԱԽՈՐԴ ՇԱՀԸ

Երէկ մայրաքաղաքիս մէջ զրոյց կը շրջէր թէ Պարսից նախորդ Շահը Թէհրան մտած է: Արտաքին գործոց պաշտօնատունէն տեղեկացանք թէ այդ մասին Թէհրանէն ո և է պաշտօնական հեռագիր չէ հասած:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ ՊՈԼԻՍ ՉՊԻՏԻ ԳԱՅ

Կը հերքուի կարգ մը թերթերու հաղորդած սա լուրը թէ Գերմանիոյ կայսրը և կայսրուհին Պոլիս պիտի գան: Արտաքին գործոց նախարարութեան ո՛չ մէկ տեղեկութիւն չէ հասած այդ մասին:

ՀՐԴԵՀ

Երէկ Բէյմէր Ա.թը ոգելից ըմպելիի գործարանէ մը հրդեհ ծագելով մասամբ այրեցաւ շէնքը: Հրդեհը առաջ եկած էր կաթսային պայթումին հետեւանքով:

ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲԵՐԸ

Մանասթըրէն կը հեռագրեն թէ Բէրլէբէի կողմերը Լէրաֆիչա ու Սէրհան գիւղերուն միջեւ պօմպա կրող մարդ մը սպաննուած է ոստիկան-զինուորներուն կողմէ: Կը կարծուի թէ պուլկար հրոսակ մըն էր այդ անձը:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Բ. Դուռը Աթէնքի օսմ. գործակատարին միջոցաւ Յոյն կառավարութենէն բացատրութիւն ուզած է թէ ինչու համար զէնքի տակ կը կոչուին արձակուրդ ստացած սպաները:

ՍԱՆԻԹՕՐ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՄԱՆԱՒԱՆԴԱԲԱՐ ՔՈԼԵՐԱՅԻ ԴԷՄ
ԶՕՐԱՒՈՐ ԶԷՆՔ ՄԸՆ Է

Եւրոպայի թէ՛ հանրային վայրերուն և թէ՛ տուներուն մէջ գործածուած այն գործիքը, որ շատ լաւ ընդունելութիւն գտած է, զարշահոտութեան առաջքը կ'առնէ և ամէն տեսակ միքրոպները բնաջինջ կ'ընէ: Իրեն յատուկ անուշահոտութիւնը զովութիւն կուտայ մարմնոյն:

ՍԱՆԻԹՕՐ

Եւրոպայի մէջ հիւանդութիւններու դէմ ձեռք առնուած նախազգուշական միջոցն է: ՍԱՆԻԹՕՐի շնորհիւ է որ Գերմանիոյ, Անգլիոյ, Ֆրանսայի և ուրիշ քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ քոլերա, թիֆօ և ուրիշ հիւանդութիւններ չեն տարածուիր:

ՍԱՆԻԹՕՐ

Պարտաւորիչ կերպով կը գործածուի Եւրոպայի հանրային վայրերուն մէջ:

ՍԱՆԻԹՕՐ

Կեանքի պահպանիչը ըլլալով ամէն տեղ անհրաժեշտ է:

ՍԱՆԻԹՕՐ

Մէկ ուղղեցի գործիք մը ըլլալուն, ո՛ և է պէտք չէ անպակաս ըլլալ ո՛չ մէկ տունէ, դպրոցէ, գրքատունէ, օթէլէ, հիւանդանոցէ, վերջապէս հանրային ու մասնաւոր ամէն վայրերէ և նոյն իսկ ճամբաներէ ու միջանցքներէ:

Ղալաթիա, Պալըգ Բազար, Էնտամաթարխի խանին թիւ 11 սենեակին մէջ «Սօսիէթէ Սանիթէր»ի կողմէ միայն կը ծախուի: 16—36

ՔՈՒՐԹԻԷՍԻ ԵՂԲԱՐՑ
ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
4, Բէրա, Թիւնէլի դիմաց, 4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՃՈԽ ՄԹԵՐՔ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՀԱՒՈՐՈՒՄ. ՃԱՇԱՐԱՆԻ. ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԵՒ ՀԻՒՐԱՍՐԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ ԵՒ ԱԹՈՌՆԵՐ

Կարասի գնելէ առաջ, մեր վաճառատունը այցելեցէք: Գիները խիստ չափաւոր են, անմրցելի են: Այցելութիւն մը կը բաւէ համոզուելու համար: 53-41

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
(Phénix Autrichien)
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄԷՋ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1860ԻՆ
Ն. ԲԱՐՁՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՎԻԷՐԱՅԻ ԴՈՒՔՍԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ	6,300,000	ՖՐԱՆՔ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	64,000,000	»
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	230,000,000	»
ՎԵՐՋԻՆ 30 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ	88,000,000	»
1910ԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ	6,500,000	»

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ
Գ.Գ. ՔԱՍԹԷԼԼԻ ԵՒ ՍԻՒ.
ՄԵԾ ԹԻՒՆԷԼ ԽԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ.—Կ. ՊՈԼԻՍ
23—52

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՊԻՏԱՅԷԹ ՄԱՀՔԷՄԷՍԻՆՏԷՆ

Անտոն Պիլէզիկճի Էֆէնտինին Պէյօղլու իքինճի Հուգուգ մահքէմէսինտէ իգամէ արզուհալտա Կալաթատա Եէնի Խանտա ժան մուգիմ սարաֆ Պէրիքլի Էֆէնտի ժան Պիլէզիկճի զիմմէթինտէ պա հիւքմի շէրի մաթլուպ օլունան պահսը կէչէն չէրիէ ֆիտա մարիֆէթիլէ Պէյ Օղլունտա Պէօյիւք Պարմագ Գափու ճիվարընտա Պիլէ չօքմագ սօգագ նումէրօլը ապարթըմանընտա ալթը նումէրօլը տախրէտինտէ մէվճուտ էյսէ պէյթիէսինտէն պիր գըսմը Թահիր հաճըլ ալտըրմըշ վէ էյնայը մանճ ուզէ սըրըֆ քէնտիսինին օրտըղընտան վազ խալընտ մէգքիւր հաճըն ֆէքքի Թալէպ վէ տավա օլունմըշ վէ տավէթը վարագա խուճըրընէ Անտոն վէ Բէրիքլի էֆէնտիլէրին վէքիլլէրի կէլմիշ խալէտա մահքէմէ գարարը վէճհիլէ տավայի տավա խալընտ ժան Պիլէզիկճի էֆէնտինին Կալաթա Մէրայ ճիվարընտա Խրիսթագի խանընտա եաշընտա գալտըղը իտտէնքթէտէ թէպլիղ օլունան տավէթնամէյէ մահքէմէյէ պէլքէտէ կէլմէտիկի ճիհէթլէ մահքէմէյէ իհզարը գարար վէրիլմիշ օլտուղունտան Թէպլիղնամէ թիֆլէրինէ կէօրէ սոնրա ժան Պիլէզիկճի էֆէնտինին հաքքընտա մուհաքէմէ իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր:

20 Ապրիլ 327

مهر همايونه مخصوص
يوسف عاصم كريد قنديه

اوتوزسنه دنبری محترم مشتریلریمك خشنودیتلری ایچون اعمال وطبخ ایتدیکم برنجی قندیه صابونلری تالق وطوپراقدن واجزای مضره‌دن عاری اوله‌رق، خانملرك صاچلرینی محافظه‌یه قارشو دفعاتله تجربه اولنمش وبارات عالیشان قوقولی وقوقوسز ارمه‌لی صابونلریمك صورت اعمالنه برقات دها اعتنا ایدیله‌رك فیئات مقطوعه ایله قوقولیسی یدی بچق، ارمه‌لیسی التی غروش، پراکنده دخی صاتیلور. یمن قهوه‌سنك دخی اعلا وبرنجی نوعندن جلب ایتدیردیکم جهتله اوروپانك مخلوط ومغشوش قهوه‌لرندن مشتریلریمی قورتارمق وبوصورتله وطن ومملکته خدمت مفتخره اولمق اوزره قیه‌سی اون بش غروشه فروخت اولنمقده‌در، سپارش ایتمك ارزوسنده بولنانلر اصمه التنده یدی نومرولی مغازه‌یه تشریف ایتسونلر.

ԵՈՒՍՈՒՖ ԱՍԸՄ ԷՖԷՏԻ
ՕՃԱՌԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Նօ. 7, ԱՍՄԱ ԱԼԹԸ, Նօ. 7

Սոյն վաճառատունը երեսուն տարիէ ի վեր մեծ համբաւ հանած է կրետական իր անխարդախ աճառներովը, որոնք հերաթափութիւնը կ'արգիլեն: Հոտաւէտ աճառներ ալ կը ծախուին: Այդ համբաւաւոր վաճառատունները, Եէմէնի ընտիր խահուէ բերած ըլլալով, տասնըհինգ զրուշի կը ծախէ: 16—100

روماني سرعت واپورلری

هرصالی وپنجشنبه وجمعه ایرتسی کونلری (آلافرانغه ساعت ٣ ده) استانبولدن حرکت ایدن واپورلر ١٢ ساعتده کوستنجه‌یه مواصلت ایدرلر. هرپنجشنبه کونی (الافرانغه ٣٠ ساعتده استانبولدن حرکت ایدن واپور ١٨ ساعتده ازمیره، ١٢ ساعتده ازمیردن پیره‌یه وساعت ٣ ده پیره‌دن اسکندریه‌یه مواصلت ایدرلر.

بوهفته ظرفنده حرکت ایده‌جك واپورلر.

پرنچیپزاماریا	—	اغستوس٢٣ صالی ساعت ٣ ده	کوستنجه‌یه
داچیا	—	اغستوس٢٥ پنجشنبه « ٣ ده	کوستنجه‌یه
رومانیا	—	اغستوس٢٥ پنجشنبه « ٣ ده	کوستنجه‌یه
پرنچیپزاماریا		اغستوس٢٧ جمعه ایرتسی	اسکندریه‌یه

اجنته‌لر : غلطه‌ده موسیو مولر وشرکاسی

استانبولده کوپری باشنده رشادیه جاده‌سنده ریحتیم خاننده توفیق بك

Ռումանական Շոգենաւային Ընկերութիւն

ՔԷՕՍԹԷՆՃԷԻ ԳԻԾ

Ամէն երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը Կ. Պոլսէն մեկնող շոգենաւերը 12 ժամէն Քէօսթէնճէ կը հասնին: Հինգշաբթի օրերը մեկնող շոգենաւերը 18 ժամէն Իզմիր, 12 ժամէն Իզմիրէն Պիրէոս և 30 ժամէն Պիրէոսէն Աղեքսանդրիա կը հասնին: Հաղորդակցութիւն ճամբորդաց կառախումբերուն, Պերլինի և ռումանական արագընթաց շոգեկառքերուն հետ:

Կ. ՊՈԼՍՈՅ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԻ ԳԻԾ

ՕԳՈՍՏ. ՍԵՊՏ.

23/ 5	Գշ.	իրիկ. ժամը	3ին	«Բրինչիփէսա Մարիա» դէպի Քէօսթէնճէ
25/ 7	Եշ.	» »	3ին	«Տաչի» դէպի Քէօսթէնճէ
25/ 7	Եշ.	» »	3ին	«Ռօմանիա» դէպի Քէօսթէնճէ
27/ 9	Շբ.	» »	3ին	«Բրինչիբէսա Մարիա» դէպի Իզմիր, Պիրէոս և Աղեքսան.

Տեղեկութեանց համար դիմել ռումանական շոգենաւային ընկերութեան ընդհ. գործակալ Ու. Հ. Միւլլէրի, Ղալաթիա, քարափին վրայ, և դէր գործակալ Թէվֆիգ պէյի, Պոլիս, Րէշատիէ խան, Րըխթըմ խան:

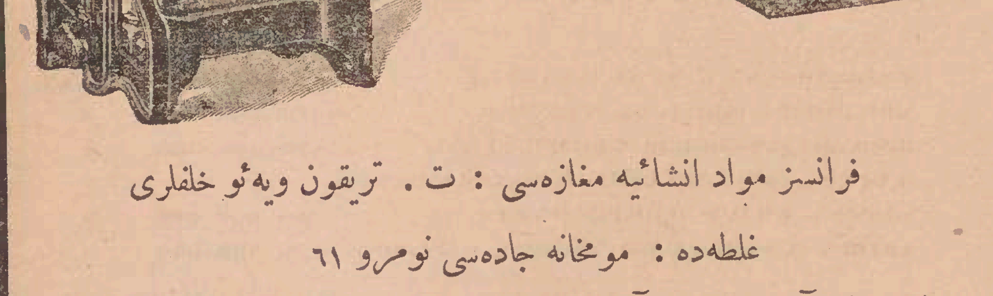

فرانسز مواد انشائیه مغازه‌سی : ت . تریقون ویه‌ئو خلفلری

غلطه‌ده : موغخانه جاده‌سی نومرو ٦١

امور وانشاآت نافعه ایچون آلات وادوات وصنعی طاشلر اعمالنه مخصوص ماکنه‌لر

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹԵՐՈՒ
Թ. ԹՐԻՔՕՆ՝ ՎԻԷՅՕ Յաջորդ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՄՈՄՀԱՆԷ, ԹԻՒ 61. 9—52

Հանրօգուտ շինութեանց և հանքերու յատուկ գործիքներ և արուեստական քարերու յատուկ մեքենաներ:

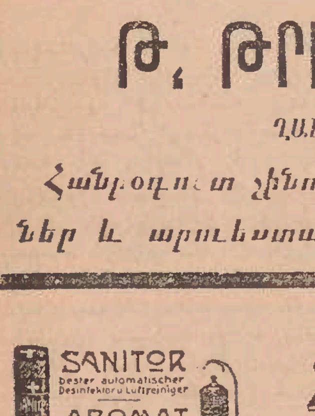
SANITOR
bester automatischer Desinfektor u. Luftreiniger
AROMAT
hervorragendster Zimmerluftverbesserer
SOPOR
hygienisch bester Seifenspender
SOPIN
flüssige Seife

SANITOR

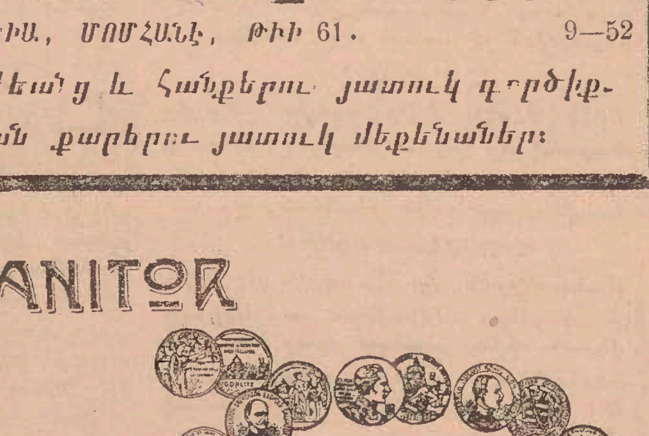

سانیتور

بتون خسته‌لقلره وخصوصیله قولرایه مکمل برسلاح

اوروپانك کرك عمومی وکرك خصوصی محللرنده استعمال اولنه‌رق عمومك مظهر تحسینی اولان اشبو الت دافع تعفن اولمقله برابر هردرلو میقروبلری تلف ایدر کندوسنه مخصوص کوزل بررایحه‌سی واردر.

سانیتور : حیاتك محافظی اولمق اوزره اوروپانك هرطرفنده بك بیوك نام قزاندیغندن بتون الرکزده استعمالنی توصیه ایدرز.

سانیتور؛ قولرایه قارشی صوك برتدبیر اولمقله برابر تیفو خسته‌لغنك منعنده‌ده خادم ومؤثر بر دوادر.

سانیتوری خانه، مکتب، اوتل، فابریقه، خسته‌خانه کبی ازدحاملی محللر ایله ابدستخانه‌لرده مطلق بولندیرملیدر.

یالکز غلطه‌ده بالق بازارنده أنوموتارخی خاننده ١١ نومروده (سوسیه‌ته سانیتور) اداره‌خانه‌سنده بولنور سپارش دخی قبول اولنور.

٨—٣٦

فهیم ابراهیم عثمان کاظم وقومپانیه‌سی
درسعادت سلطان حمام نومرو ٣١

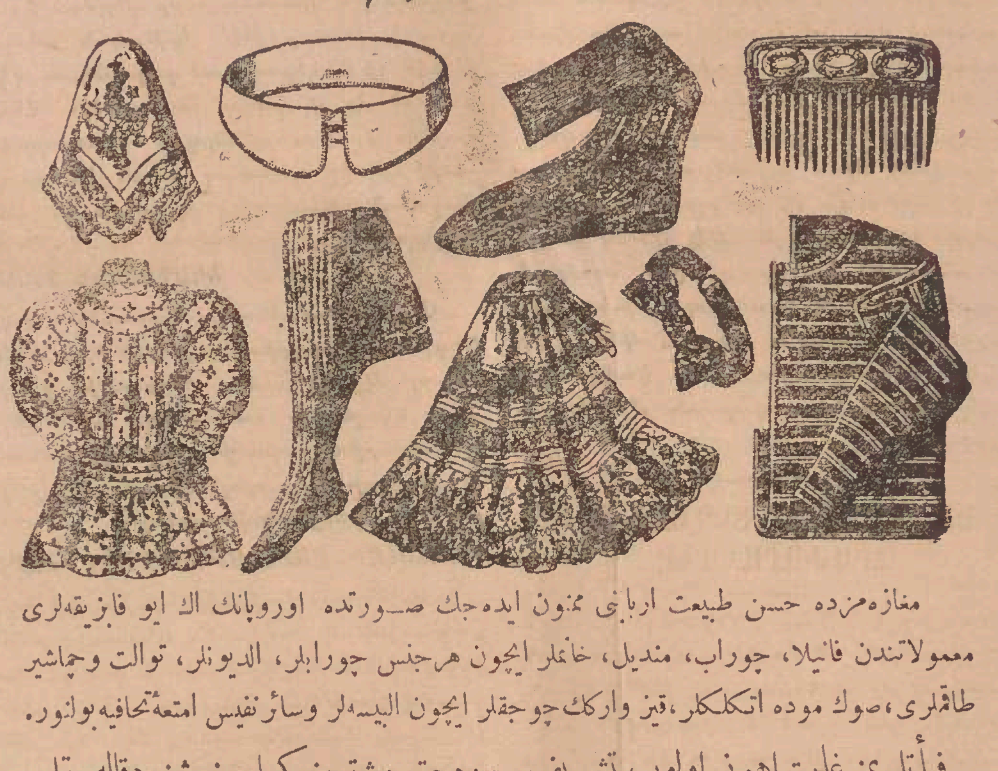

مغازه‌مزده حسن طبیعت اربابنی ممنون ایده‌جك صورتده اوروپانك الك ایو فابریقه‌لری معمولاتندن فانیلا، چوراب، مندیل، خانملر ایچون هرجنس چورابلر، الدیونلر، توالت وچماشیر طاقملری، صوك موده اتکلکلر، قیز وارکك چوجقلر ایچون البیسه‌لر وسائر نفیس امتعه تحافیه بولنور.

فیأتلریمز غایت اهون اولوب تشریف بیوره‌جق مشترین کرام خوشنود قاله‌جقلر.

ՖԷՀԻՄ ԻՊՐԱՀԻՄ ՕՍՄԱՆ ՔԵԱԶԻՄ ԵՒ ԸՆԿ.
ԹՕՀԱՖԻԷԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԹԻՒ 31

Բոլոր նրբաճաշակ յաճախորդները մեծապէս գոհ պիտի մնան մեր վաճառատունը դիմելով, ուր պիտի գտնեն Եւրոպայի առաջնակարգ գործարաններուն մէջ պատրաստուած ընտիր ապրանքներ, ինչպէս ֆանէլա, գուլպայ, թաշկինակ, ձեռնոց, ճերմակեղէններ, արդուզարդի առարկաներ, տղոց զգեստներ և թօհաֆիէի վերաբերող շատ մը ապրանքներ: Գիները խիստ աժան:

دونمای عثمانی یه خدمت ایلك

هم محتکری محافظه ایتمك

هم معمولات عثمانیه‌یه رغبت کوسترمك

هم تجارت ملیه‌یه یاردیم ایلك ایچون

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی منفعته چیقان

سیغاره کاغد
وکبریتلرینی

ترجیح واستعمال ایتمك وظائف وطنیه‌دندر.

خصوصاکه فیأتده هیچ فرق یوقدر.

عمومی ده‌پوزیتوسی استانبولده فینجانجیلرده نومرو ٨

ماجد محمد قره قاشه

ՄԱՃԻՏ ՄԷՀՄԷՏ ԳԱՐԱԳԱՇ
ԹՕՀԱՖԻԷԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 11 ԵՒ 12

Սոյն առեւտրական հաստատութեան նշանաբանն է առեւտրական աշխարհի մէջ սա իմաստալից օրէնքին հետեւիլ. «Վերանորոգութեան ոգին կ'ապահովէ յառաջդիմութիւնը»: Եւրոպայի նմանօրինակ հաստատութեանց նման նոր վաճառատուն մը շինել տուած է, ուր թօհաֆիէի վերաբերեալ ամէն կարգի ապրանքներ կը գտնուին: Վաճառատան Տէրը Եւրոպայի առեւտրական ամենէն կարեւոր կեդրոններուն մէջ ըրած ուղեւորութեան շնորհիւ, բերել տուած է ամենավերջին նորաձեւութեամբ շինուած, կիներու և տղոց յատուկ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ԺԻՒՊԵՐ ԵՒ ԺԻՒՊՕՆՆԵՐ, *այրերու և տղոց համար* ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՖԱՆԹԷԶԻ ԲԱՃԿՈՆՆԵՐ, *ամրան յատուկ* ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐ *և վաճառատան գլխաւոր ապրանքը և մասնագիտութիւնը եղող* ՖԱՆԷԼԱ, ԳՈՒԼՊԱՅ *և ուրիշ շատ տեսակ ընտիր ապրանքներ: Կը խնդրուի անգամ մը այցելել սոյն վաճառատունը, համոզուելու համար թէ հոն գտնուող ապրանքները ինչ ընտիր տեսակէ և ո՛րքան աժան են:*

Վաճառատունը Մահմուտ Փաշա Շէքէրճի խանին կից 37 և 38 թիւ խանութներէն զատ ուրիշ մասնաճիւղ չունի: Այս մասին յարգոյ յաճախորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի: 31—52

طراش : ١ غروش

بك اوغلنده آصمه‌لی مسجد نومرو ٩

« پاساژ دوروپ نومرو ١٨

ՏՊԱՐԱՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ„
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ Գ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ

خیری اقبال قیونجی قرداشلر

بیوك خفافیه مغازه‌سی درسعادت سلطان حمام خداوردی خان نومرو ١١

الك صوك موده‌یه موافق وهرکیسه‌یه الوریشلی زنه وارکك چوجقلره مخصوص غایتله شیق وطیانقلی وصورت مخصوصه‌ده اوروپادن جلب ایلدیکمز خالص انکلیز اسقارپین وپوتینلری وایاق قالبلرمی وتوالیکلرك وهر درلوسی مغازه‌مزده بولنور. درسعادت وطشره ایچون شیمدی‌یه قدر مغازه‌مزكماللری طوپدن صاتلمقده ایکن بوکره بك چوق طرفلردن وقوعبولان آرزو اوزرینه همان صاتش فیأتلری کبی معتدل فیأتلرله پراکنده اوله‌رق دخی صاتمقده‌یز.

مغازه‌مزدن آلیش ویریش ایدنلرك اصلا الدانمیه‌جقلرینی وبرکره مغازه‌مزی تشریف بیوره‌جق ذوات کرام وخانم افندیلرك صوك درجه ممنون قاله‌جقلرینی صورت قطعیه‌ده تأمین ایدرز.

طشره‌دن وقوعبوله‌جق طوبدن سپارشلر درحال کمال سرعتله اجرا ایدیلور.

ԽԱՅՐԻ ԻԳՊԱԼ ԳՕՅՈՒՆՃԻ ԵՂԲԱՐՔ
ԿՕՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԽՈՒՏԱՒԷՆՏԻԿԱՐ ԽԱՆ, ԹԻՒ 11.

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին այրերու, կիներու և տղոց յատուկ նորաձեւ, տոկուն ու շիք սկարբին, կօշիկներ և բանթօֆլ, ամէն տեսակէ: Գիները չափաւոր են:

Գաւառներէն յանձնարարութիւնները փութով կը կատարուին: 104—45

ԱԼԼԷԱՆՑԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի՝ ՃԷՆՈՎԱ
Ընկերութեան դրամագլուխը՝ 15.000.000 *ֆրանք*
Պահեստի դրամագլուխը՝ 35.000.000 *ֆրանք*
ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՃԷՆՈՎԱ, ՌԱԼԼ ՏԸ ՄԷՐԻՍՏԱՆԱ

Ընկերութեան Հիմնադիրները

Քրէտիթօ Իթալիանօ՝ Ճէնովա. Մանցի եւ Ընկ.՝ Հռոմ
Պանք Ֆիւր Հանտէլ եւ Ընկ.՝ Պերլին. Նացիօնալ Պանք Ֆիւր Տէօյչլանտ՝ Պերլին
Տրէզտընըր Պանք՝ Պերլին. Մէրք Ֆինք եւ Ընկ.՝ Միւնիխ
Քրէտի Անշթալթ՝ Վիեննա, «Միւնիխ»՝ Վերապահովագրական Ընկ. Միւնիխ
Իվան Մէքէնզի. Ընդհ. Տնօրէն՝ Ճէնովա

Ընդհ. Տնօրէնի օգնական ՏՕՔԹ. ՌՈՒ. ՄԷՔԷՆԶԻ	Ընդհ. Տնօրէն ԻՎԱՆ ՄԷՔԷՆԶԻ

Ընդհ. գործակալներ ամբողջ Թուրքիոյ համար՝ ՍԹԻՒ ՎԻՐԻՏԻՍ ԵՂԲԱՐՔ
Ասլան խան, Ղալաթիա

Կեանքի ապահովագրութիւն, խառն, օժիտի համար.— Զանազան սակագիներ.— Նոր և նպաստաւոր սակագիներ.— Խիստ չափաւոր ապահովագիններ.— Խիստ անկողմնակալ պայմաններ.— Բացարձակ ապահովութիւն.— Սեղմող պայմաններու բացակայութիւն.— Վնասներու և ապահովագիններու արագ կարգադրութիւն:

ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ

Ընկերութեան դրամատունն են՝
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ ԵՒ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ

BANQUE D'ATHENES
ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Տրախմի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9 275,000 Տրախմի
Կեդրոնատեղի՝ Աթէնք

Մասնաճիւղեր.— *Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլսոյ գրասենեակներով), Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Մանսուրա, Զագազիգ, Լիմասօլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Քավալա, Իզմիր, Քսանթի, Սէրէզ, Սամոս, Տրապիզոն, Քիոս, Խանիա, Պիրէոս, Պաթրաս, Վոլօ, Շիրա, Քալամաթա, Թրիփոլիցա, Լարիսա, Հանիա, Գանտիա, Րեթիմնօ (Կրետէ):*

Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԷՆՕՔԼԷՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխատուութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագիրներու շրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթացք:

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժեթուղթեր.— *Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով: Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ աննշան վարձքի մը փոխարէն: Զեղչ և գանձում ամէն կարգի կտրօններու:*

Աւանդ.— *Աթէնքի պանքան դրամական աւանդ կ'ընդունի, տարին 3 % (հարիւրին երեք) տոկոսով վճարելով:*

Խնայողութեան սնտուկ.— *Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւններ քաջալերելու համար, խնայողութեան սնտուկի սպասարկութիւն մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու:*

Առեւտրական ճիւղ.— *Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէյիրմէն խանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաւամատոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխատուութեանց: Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով:*

Ընդհ. Տնօրէն
[illegible]

محترم وطنداشلریمزه

بالق بازارنده فرون اتصالنده عثمان زاده جمال الدین افندی، ممالك عثمانیه‌نك هرطرفلرندن حیله‌سز وغایتله نفیس ساده یاغلر ایله زیتون یاغلری واغز طادیله یمك مرافلیسی اولان نفائسپرورانه مخصوص ارزاق سائره جلب ایتمش اولدیغندن، اخوان وطنك رغبتلرینی تمنی ایدر.

«املاك عمومیه اداره‌خانه‌سی»
یورغاکی میستیلی اوغلی

بغچه‌قپوسنده اشتاین مغازه‌سی قارشوسنده
عزت بك خان نومرو ١

املاك ایله صاحبی استقراض، ترهینات وامثالی معامله‌لر هر مراجعت ایدنلری فوق‌العاده ممنون ایتمك شرطیله اجرا ودرعهده ایدیلور. قونطورات جیروسیله فراضات وایجار واستیجار معاملاتی یاپیلور. ملك صاحبلرینه کارلی افکار ویریلور.

محمد رفعت
دیشه طبیبی

باب عالی جاده‌سنده نور عثمانیه کوشه‌سنده پارس دارالفنوننده دپلوماسی حائزدر، دیشجیلك صنعتك ترقیات جدیده‌سنی بالذات تطبیق ایدر. مراجعت ایدنلر راحت راحت اغز طادیله عودت ایدرلر.

دیشلرکزی محافظه ایتمك ایسترسه‌کز رفعت دیشه‌صوینی قوللانکز هر اجزاخانه‌ده بولنور.